

Nipashe

Jumamosi Januari 15, 2021 Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

ISSN 0856 • Na. 0580826

www.twitter.com/nipashetz

www.ippmedia.com

www.instagram.com/theguardian_newspaper

LIKE & FOLLOW US

MWANGA WA JAMII

SportPesa

Tzs. **846,297,200**

NI YA KWAKO WIKI HII,
BETI LEO UWE MILIONEA

SPORTPESA.CO.TZ

PIGA *150*87#

Bashungwa

awaonya wanaotoza
michango
uandikishaji watoto

UKURASA 9

**O Yeong-su won
wa Squid Game
kuwania tuzo**

UKURASA 14

YALIYOMO

UKURASA WA 2

**MISRI YAIPA TANZANIA
VIFAA TIBA MAMILIONI**

WIZARA ya Afya, imepokea msaada
wa dawa na vifaa tiba vyenye...

UKURASA WA 3

**NAMBA MSHITAKIWA
KESI MBOWE
YADAIWA KUUZWA**

WAKILI wa utetezi katika kesi ya
ugaidi inayomkabili Mwenyekiti...

UKURASA WA 4

**CCM YATISHIA KUZIFUTA
SHULE JUMUIYA WAZAZI**

CHAMA Cha Mapinduzi (CCM) kime-
tishia kuzifuta shule za Jumuiya za...

**Vigogo
zaidi CCM
wapigana
vikumbo
uspika**

UKURASA 3

Aliyekuwa Mkuu wa Wilaya ya Hai, mkoani Kilimanjaro, Lengai Ole Sabaya (kushoto), akiteta jambo na mmoja wa mawakili
wa utetezi, Fridolin Bwemelo, kabla ya Mahakama ya Hakimu Mkazi Mkao wa Arusha jana, kumkuta na kesi ya kujibu na
wenzake sita katika shauri la uhujumu uchumi namba 27 linallowakibili. **PICHA: ALLAN ISACK**

**Mashahidi 10 kumtetea Sabaya
baada ya kuwa na kesi ya kujibu**

UKURASA 2

MICHEZO

CHAMA: NIMERUDI NYUMBANI UK.24

MAONI, KATUNI UK.6

Rais Samia Suluhu Hassan, akipokea Ujumbe Maalumu kutoka kwa Rais Evariste Ndayishimiye wa Burundi uliowasilishwa na Mjumbe maalumu ambaye pia ni Waziri wa Masuala ya Afrika Mashariki, Vijana, Michezo na Utamaduni, Balozi Ezechiel Nibigira, baada ya kuwasili Ikulu Chamwino, mkoani Dodoma jana. **PICHA: IKULU**

Misri yaipa Tanzania vifaa tiba mamilioni

Na Mary Geofrey

WIZARA ya Afya, imepokea msaada wa dawa na vifaa tiba vyenye thamani ya Sh. milioni 864 kutoka serikali ya Misri kwa ajili ya mapambano dhidi ya magonjwa mbalimbali.

Msaada huo ulipokewa jana jijini Dar es Salaam Katika Uwanja wa Ndege wa Kimataifa wa Julius Nyerere na Katibu Mkuu wa Wizara ya Afya, Prof. Abel Makubi, kutoka kwa Balozi wa Misri nchini, Mohamed Gaber Abouelwafa.

Prof. Makubi alisema msaada huo umeletwa baada ya ziara ya kikazi ya Rais Samia Suluhu Hassan, nchini Misri Novemba, mwaka jana.

"Tunamshukuru sana Rais Samia pamoja na Serikali ya Misri kwa kushirikiana na Tanzania hasa katika kuboresha sekta ya afya kwa kusaidia mahitaji mbalimbali ikiwamo upatikanaji wa dawa na vifaa tiba," alisema Prof. Makubi.

Pia alisema msaada huo utawasaidia wananchi wenye uhitaji katika vituo mbalimbali vya kutolea huduma za afya nchini.

Naye Balozi wa Misri nchini Tanzania, Mohamed Gaber Abouelwafa, alisema kujitao kwa serikali ya Misri kusaidia sekta ya afya ni kutokana na jitihada za Rais Samia katika kuwaletaa maendeleo wananchi, ikiwamo kuboresha sekta ya afya.

"Serikali ya Misri itaendelea kushirikiana na Tanzania katika kusaidia maendeleo ya Watanzania hasa katika kuboresha sekta ya afya. Hii inatokana na nia njema ya Rais Samia katika kuleta maendeleo kwa wananchi, hususan katika kuboresha sekta ya afya," alisema Balozi Abouelwafa.

Ukame waua mifugo 62,000

Na Jaliwason Jasson,
SIMANJIRO

UKOSEFU wa maji na malisho kulinikosababishwa na ukame Simanjiro mkoani Manyara kumesababisha vifo ya mifugo 62,593 katika vijiji mbalimbali.

Mifugo iliyokufa kutokana na ukame huo ni ng'ombe 35,746, kondoo 15,136, mbuzi 10,033 na punda 1,670.

Makamu Mwenyekiti wa Halmashauri ya Wilaya ya Simanjiro, Sendeu Laizer, alisema hayo jana wakati akiwasilisha taarifa kwenye kikao cha Baraza la Madiwani la Halmashauri hiyo.

Laizer alisema kwa sasa hali ya mifugo katika maeneo mengi ya

Simanjiro si ya kuridhisha kutokana na mifugo mingi kufa kwa sababu ya uhaba wa maji na malisho. Alisema hali hiyo imesababishwa na ukame.

Hata hivyo, alisema kwa sasa halmashauri inaendelea kusanya taarifa za vifo ya mifugo viliviyotokana na athari za ukame.

"Kuwapo kwa hali ya ukame kumesababisha baadhi ya mifugo kufa na wafugaji wengi kuhama na kurundikana katika maeneo machache yenye maji na malisho, wakijaribu kuokoa mifugo yao," alisema. Akizungumza na Nipashe kuhusu hali hiyo, Laizer alisema: "Tangu Novemba, mwaaka jana hadi sasa, mvua hazijanyesha. Hali si nzuri kabisa. Tan-

gu mvua za masika ziliponyesha, hadi sasa hakuna mvua".

Alisema vijiji 40 kutoka kata 11 vimekumbwa na ukame na kwamba mifugo mingi imekufa na mizoga kutapaka mitaani.

Laizer alisema kutokana na hali hiyo, Halmashauri imeshawasili na Waziri wa Mifugo na Uvumi, Mashimba Ndaki na Naibu Waziri, Abdallah Ulega, ambaa wameahidi kuwa watafanya ziara ya haraka wilayani hapa leo.

Pia alisema halmashauri imeshawasili na Mkuu wa Wilaya ya Simanjiro, Dk. Suleiman Serera, ili kuratibu shughuli ya maombezi maalumu ya mvua itakayoongozwa na viongozi wa mila na dini.

Kutokana na hali ya ukame, Mbunge wa Simanjiro, Christopher Ole Sendeka, alisema jamii nyingi zimeingia kwenye umasikini kutokana na mifugo yao kufa. Alisema kwa sababu ya ukame uliopo nchini, baadhi ya wafugaji wamehamisha mifugo yao nje ya nchi ili ipate malisho.

Naye Diwani wa Naisinyai, Taiko Kurian, aliomba serikali kuruhusu mifugo kuingia ndani ya ukuta wa madini ya tanzanite ili kupata malisho.

"Mifugo ni benki ya jamii za kifugaji. Sasa inapokufa kwa ukame inakuwa tatizo. Tunaiomba serikali iruhusu mifugo kuingia ndani ya ukuta wa madini ya Tanzanite kwani haitaathiri," alisema.

Mashahidi 10 kumtetea Ole Sabaya, ana kesi ya kujibu

Na Allan Isack, ARUSHA

UPANDE wa utetezi katika kesi inayomkabili aliyeokuwa Mkuu wa Wilaya ya Hai, Lengai Ole Sabaya, unatarajiwa kupeleka zaidi ya mashahidi 10 na vielelezo kadhaa kujaribu kumnusuru kufungwa tena.

Mashahidi hao wa utetezi wata-panda kizimbani baada ya Mahakama ya Hakimu Mkazi Mkoaa wa Arusha, kumkuta Sabaya na wenzake sita kuwa wana kesi ya kujibu.

Sabaya na wenzake wanakabiliwa na mashtaka matano ya uhujumu

uchumi yakiwamo kuongoza genge la uhalifu, kujihusisha na vitendo vya rushwa, matumizi mabaya ya madaraka na utakatishaji wa fedha.

Mbalii na Sabaya, washtakiwa wengine ni Sylvester Nyegu (26), Enock Togolani (41), Watson Mwahomange (27), John Odemba, Jackson Macha (29) na Nathan Msuya(31).

Wakili upande wa utetezi, Mosses Mahuna, alieeleza mahakama hiyo kwamba watakuwa na mashahidi wasiopungua 10 pamoja na vielelezo vya ushahidi na washtakiwa

watajitetea kwa njia ya kula kiafo.

"Kwa kuwa siku hii ndiyo tume-pata uamuzi huo mdogo, tunaomba muda wa kujiandaa na kuwaandaa mashahidi wetu. Pia tunaomba mahakama kutupa nafasi na kuahiri-sha kesi hii na kutupangia tarehe nyininge kwa washtakiwa kuanza kujitetea," alidai Wakili Mahuna.

Naye Wakili wa Serikali Mwandalizzi, Janeth Sekule, alidai kwamba hawana pingamizi na ombi la utetezi.

KESI YA KUJIBU
Hakimu Mkazi Patricia Kisinda,

anayesikiliza kesi hiyo, alisema baada ya mahakama kupitia viele-lezo vya ushahidi na kuwasikiliza mashahidi 13 wa upande wa mash-taka, kuna kesi imejengeka, hivyo washtakiwa hao wana kesi ya kujibu.

Hakimu Kisinda alisema kuto-kana na kujengeka kwa kesi, baada ya kupitia ushahidi na vielelezo, washtakiwa hao watatakiwa kujitetea kwa mujibu wa sheria.

"Mahakama imepitia vielelezo vya ushahidi viliviyotolewa mahakamani na mashahidi kuthibitisha ma-kosa yanayowakabili washtakiwa na

wana kesi ya kujibu, hivyo watataki-wa kujitetea kwa mujibu wa sheria," alisema Hakimu Kisinda.

Baada ya kuzikiliza hoja za pande-zote mbili, Hakimu Kisinda, alia-hirisha shauri hilo hadi Januari 17, mwaka huu washtakiwa hao watatapoanza kujitetea mahakamani huko.

Upande wa Jamhuri katika kesi hiyo uliwakilishwa na Janeth Sekule, Tersila Gervais, Neema Mbwana na Richard Jakopio wakati upande wa utetezi uliwakilishwa na mawakili Mosses Mahuna, Edmund Ngemela na Fridolin Bwemelo.

HABARI KITAIFA

Wakili adai namba ya mshitakiwa kesi ya Mbewe imeuzwa kwa mtu

Na Kulwa Mzee

WAKILI wa utetezi katika kesi ya ugaidi inayomkibili Mwenyekiti wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), John Mallya, ameibua jambo mahakamani baada ya kudai kuwa laini ya simu ya mshitakiwa wa kwanza, Halfan Bwire, imeuzwa kwa mtu mwagine.

Mallya aliibua madai hayo jana katika Mahakama Kuu Divisheni ya Makosa ya Rushwa na Uhujumu Uchumi wakati akimhoji Mwanasheria wa Airtel, Gladys Fimbari, huku akidai kuwa namba hiyo aliyochunguza miyamala, imeuzwa kwa mteja mwagine, Godson Munuo kwa Sh. 500.

Mallya alimbana maswali shahidi huyo imbele ya Jaji Joackim Tiganga wakati aktito ushahidi kuhusu Luteni Dennis Uriro mwenye namba 0787 555200 aliyetumiwa Sh 500,000 na Mbewe kwamba alitoa Sh. 300,000.

Alihaji kumbukumbu yoyote aliyotoa mahakamani kuonyesha Sh. 80,000 zilitumwa kwa namba inayodaiwa ya Bwire zilikwenda wapi.

Akihajiwa shahidi alidai laini za Airtel wanauza kwa Sh. 500 na alipotakiwa kueleza kama anajua namba ya Bwire 0782 237913 kwa sasa imeuzwa kwa Godson Munuo kwa Sh 500, alidai hakujua kama imeuzwa.

Kuhusu fedha zilizokuwa katika namba hiyo ya simu, alidai zinawekwa katika akaunti ya kukusanya fedha.

Pia shahidi huyo alihajiwa na Wakili Peter Kibatala, anayeongoza jopo la kumteteta Mbewe na wenzake na kuulizwa kama anafahamu kuwa Mbewe ni Mwenyekiti wa CHADEMA na kwamba anashtakiwa kwa ugaidi.

Shahidi huyo alidai kuwa wanatakiwa kulinda haki za mteja na kwamba mteja kwa ni mtu muhimu, hiyo wanaangalia sana taarifa zake lakini pale panapohitaji kisheria wanafuata sheria kutoa taarifa hizo.

"Hakuna sheria inayokataza kuhoji amri ya kuwataka kutoa taarifa za mteja chombo kilichoomba taarifa za wateja kinaruhusiwa kisheria kupewa.

"Wakati natafuta taarifa za miamala kwa namba ya Mbewe, nilijua namba yake kwa sababu niliona aliyesaini (aliyetia saini) barua ya kuomba taarifa za namba za simu simjui. Barua ilikuwa na namba ya simu lakini sikupiga isipokuwa baada ya wiki moja nilikwenda kutoa maelezo Polisi," alidai shahidi.

Alidai kuwa barua iliyokwenda Airtel ilielekeza kwa mwanasheria lakini hakuileza mahakama barua hizo zinahifadhiwa wapi na wala hakusema polisi ilifikaje.

Fimbari alidai barua ya kuomba taarifa za miamala ilimfikia Julai 2, mwaka jana, na siku hiyo aliiifanya kazi na kujibu lakini hakusema kwa nini aliifanya kazi hiyo kwa haraka.

Alidai kuwa Airtel walikuwa hawafahamu kama Mbewe anashtakiwa kwa ugaidi kwa kuwa barua ilieleza taarifa hizo zinahitajika kwa ajili ya makosa ya jinai.

Vigogo zaidi CCM wapigana vikumbo kuwania uspika wa Bunge la Tz

Na Waandishi Wetu

NI mwendo wa vikumbo. Ndiyo unavyoweza kusema kwa lugha nyepesi baada ya vigogo kutoka Chama Cha Mapinduzi (CCM) kupishana kwenda kuchukua fomu za kuomba kuteuliwa kugombea nafasi ya Spika wa Bunge la Tanzania.

Hadi jana jioni, idadi kamili ya makada wa CCM waliojitekeza kuchukua fomu hizo walikuwa 66, huku aliyekuwa Katibu wa Bunge, Dk. Thomas Kashilillah tangu mwaka 2009 hadi 2017, akawa miuongoni mwa wanachama waliojitekeza.

Jana pekee, ni wanachama 17 waliojitekeza kuchukua fomu hizo akiwamo aliyekuwa Waziri wa Mifugo na Uviri katika serikali iliyopita, Luhaga Mpina.

Katibu Msaidizi Mkuu, Idara ya Oganazesheni wa CCM, Solomon Itunda, akizungumza na waandishi wa habari jana katika ofisi za

makao makuu ya chama hicho, jijini Dodoma, aliwataja mawaziri wengine wa serikali iliopita waliochukua fomu ni aliyekuwa Naibu Waziri wa Viwanda na Biashara, Stella Manyanya na aliyekuwa Mbunge wa Ulanga, Goodluck Mlinga.

Alisema hadi juzi, wanachama waliochukua fomu walikuwa 49 na jana wakaongezeka 17, hivyo kufikia 66.

"Leo hii tumepokea wanachama 17 ambaa wamejitekeza katika vituo vyetu ya Dodoma, Dar es Salaam na Ofisi Kuu ya Zanzibar kuchukua fomu za kuomba kuteuliwa kugombea nafasi hii ya Uspika iliyoachwa wazi," alisema Itunda.

Pia alisema katika kituo cha Dodoma, wanachama watatu walijitekeza kuchukua fomu na ofisi ndogo ya Lumumba walijitekeza 12 na Ofisi Kuu ya Kiswandui, Zanzibar, wanachama wawili.

Itunda aliwataja waliochukua

fomu Ofisi Kuu Dodoma kuwa ni Habibu Mgeja, Dk. Linda Saleka Ole Saitabau, Norman Sigalla na Faraji Rushagama.

Alisema Ofisi Ndogo ya Lumumba, waliochukua fomu ni Emmanuel Sendama, Dk. Kashilillah, Goodluck Mlinga, Bibie Msumi, Hilal Hanin Seif, Athumani Mfutakamba, Mwenda Burton Mwenda, Henry Kessy, Joseph Malima, Adamu Mnyavunu, Stella Manyanya na Andrew Kevela.

Itunda alisema pia waliochukua fomu katika Afisi Kuu ya Zanzibar ni Luhaga Mpina na Hussein Migoda Mataka.

Aliwataka wanachama wa chama hicho kuitumia siku ya mwisho kujitekeza kuchukua fomu hizo, ili wapate haki yao ya kikatiba ya kugombea katika kin-yanganyiro hicho.

Wakati huo huo, Mtaalamu mbobezi wa masuala ya kodii, Hamidu Chamani jana alirudisha fomu ya kugombea nafasi hiyo

Mkurugenzi Mtendaji wa Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu (LHRC), Anna Henga, akizungumza na waandishi wa habari jijini Dar es Salaam jana, kuhusu kuutambulisha mradi wa majaribio unaolenga kuzuwa na ukabiliana na udhalilishaji na unyanyasaji wa Kingono, Kulia ni Mkaguzi Msaidizi wa Polisi Chritopher Newton. **PICHA: MIRAJI MSALA**

kwenye ofisi ndogo za chama Lumumba Jijini Dar es Salaam na kusema, anaamini anao uwezo wa kuongoza bunge na kukisaidia chama chake katika kuleta maendeleo ya nchi.

Chamani aliyewahi kuwania ubunge wa Kyerwa mkoani Kagera mwaka 2020 alisema idadi kubwa ya waliowania nafasi hiyo haimpi tabu kwa kuwa yeze ni bora zaidi yao.

Naye Ofisa Ardhi Mteule wa Halmashauri ya Wilaya ya Karatu mkoani Arusha, Wakili Faraji Rushagama, akichukua fomu alisema anatamani Spika ajaye asiwe mbunge ili Watanzania wapate ladha tofauti.

"Nimeamua kujitosa kumrithi aliyekuwa Spika wa Bunge, Job Ndugai, kwa sababu kiti hicho kiko wazi na katiba, inanipa fursa hiyo, kwa mujibu wa ibara ya 82. Spika si lazima awe mbunge, bali anawenza kuwa mwanachama wa chama chochote cha siasa," alisema Rushagama.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA MAHAKAMA	
	
Ofisi ya Hakimu Mfawidhi Mahakama ya Mwanza Mjini, S.L.P. 155, MWANZA	
11/1/2022	
Kumb. Na. MADAI 322/2021 Afisa Masoko, Ofisi ya Magazeti, MWANZA	
YAH: SHAURI LA TALAKA NA. 322/2021 MDAI: TUJJENGE TANZANIA LTD DHIDI YA MDAIWA: AMINA JOHN SABUHOLO	
Unaamriwa na Mahakama ya Mwanza Mjini Mwanza kufika tarehe 18/01/2022 saa 2.00 asubuhi bila kukosa ili kujibu madai yaliyofunguliwa hapa Mahakamani. Endapo hutafika Mahakamani shauri litasikilizwa upande mmoja na kutolewa uamuzi bila wewe kuwepo. HAKIMU MFAWIDHI MAHAKAMA YA MWANZA MJINI MWANZA	

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA MAHAKAMA	
	
Ofisi ya Hakimu Mfawidhi Mahakama ya Mwanza Mjini, S.L.P. 155, MWANZA	
11/1/2022	
Kumb. Na. MADAI 324/2021 Afisa Masoko, Ofisi ya Magazeti, MWANZA	
YAH: SHAURI LA TALAKA NA. 324/2021 MDAI: TUJJENGE TANZANIA LTD DHIDI YA MDAIWA: PATRICK JOHN MPUYA	
Unaamriwa na Mahakama ya Mwanza Mjini Mwanza kufika tarehe 16/01/2022 saa 2.00 asubuhi bila kukosa ili kujibu madai yaliyofunguliwa hapa Mahakamani. Endapo hutafika Mahakamani shauri litasikilizwa upande mmoja na kutolewa uamuzi bila wewe kuwepo. HAKIMU MFAWIDHI MAHAKAMA YA MWANZA MJINI MWANZA	

HABARI KITAIFA

Msimamizi fedha, biashara ataja sababu kujitosa uspika

Na Gwamaka Alipipi

MSIMAMIZI wa masuala ya fedha, biashara na uwekezaji, Dk. Godwin Maimu, amejitosa kuwania uteuzi wa nafasi ya Spika wa Bunge la Tanzania, kuititia Chama Cha Mapinduzi (CCM), akisema anataka kwenda kuleta mabidiliko ya uongozi bungeni.

Dk. Maimu alifika ofisi ndogo za CCM Lumumba jijini Dar es Salaam majira ya saa 4:30 asubuhi na kuchukua fomu hiyo.

Akizungumza na waandishi wa habari baada ya kukabidhiwa fomu, Dk. Maimu alisema yeye ni kada wa muda mrefu wa CCM.

"Nampongeza Rais Samia Suluhu

Hassan kwa kutaka kuwapo kwa mchakato wa kuwania nafasi hii. Mimi kama kijana nimejikagua ni-kaona ninatosha na ninafaa kuwania nafasi hiyo na ndiyo maana nimefika hapa leo," alisema Dk. Maimu.

Dk. Maimu alisema uchukuaji wa fomu ni hatua ya kwanza na kwamba Kamati Kuu ya CCM ikimpendekeza

kuwania nafasi hiyo, ataitumikia kwa moyo wote na kwa maslahi mapana ya Taifa kwa sababu uwazo na nia anayo.

Alisema hatua ya kuchukua fomu siyo kwamba anakwenda kujaribu wala kutangaza jina lake, bali amekuwa na nia thabiti ya kushindana kupata nafasi hiyo na kwamba amekuwa akiwania nafasi mbalimbali ndani ya chama.

"Mwaka 2020 wakati wa uchaguzi mkuu niliwania nafasi ya ubunge Siha mkoani Kilimanjaro lakini kura hazikutosha. Nikashiriki katika mchakato wa kuinadi ilani ya chama na tukaibuka washindi," alisema Dk. Maimu na kuongeza;

Novemba, 2020 nilichukua fomu ya uteuzi wa nafasi ya Spika wa Bunge la Tanzania lakini jina langu halikufanikiwa kuteuliwa, Hivyo leo (juzi) nimekuja kuwania kwa mara ya pili. Nataka kuleta maendeleo chanya ndani

ya CCM na Taifa," alisema.

Tangu kutangaza kwa mchakato huo siku ya kwanza, wanachama tisa walijitokeza kuchukua fomu, siku ya pili walijitokeza wanachama nane na siku ya tatu wanachama 13.

Kwa mujibu wa CCM, Januari 17 mwaka huu, Sekretarieti ya Halmashauri Kuu ya Taifa itakutana kwa ajili ya kujadili wagombea na kuishauri Kamati Kuu ya Halmashauri Kuu ya Taifa juu ya wagombea ambao wamejitokeza kuomba kiti hicho cha uspika.

Januari 18 hadi 19 mwaka huu, pia kutakuwa na kazi ya kuchuja na kufanya uteuzi wa mwisho ambapo Kamati Kuu ya Halmashauri Kuu ndiyo itafanya kazi hiyo.

Kadhalika, Januari 21 hadi 30 Kamati ya Wabunge wa CCM itapiga kura ya kumpata mgombea ambaye atakwenda bungeni kuomba kuchaguliwa kuwa Spika wa Bunge.

CCM yatishia kuzifuta shule za Wazazi

Na Paul Mabeja, DODOMA

CHAMA Cha Mapinduzi (CCM) kimetishia kuzifuta shule za jumuiya za chama ambazo zimekuwa mzigo kwa kufanya vibaya kwenye matokeo ya mitihani ya mwisho.

Wakati tishio hilo likitolewa, kwa wakuu wa shule hizo wamepewa mwaka kuhakikisha wanabidilika.

Katibu Mkuu wa CCM, Daniel Chongolo, alibainisha hayo jana jijini hapa wakati akizungumza kwenye mukutano wa wakuu wa shule na wahasibu wa shule za jumuiya hizo, kujadili kuhusu usimamizii wa shule, uendeshaji wake na usimamizi wa rasilimali na fedha.

Aliwataka wakuu wa shule hizo kujipima na kujitathmini ili kurudisha heshima ya shule hizo katika taaluma kwa lengo la kuondokana na matokeo mabovu.

"Nazifahamu vizuri shule za jumuiya ya wazazi licha ya kuwa na uwezo mzuri wa kufanya kazi kuna tatizo la kufanya vibaya. Sasa kuanzia mwakani, atakayefanya chini ya kiwango anateneneze ziro au daraja la nne tutamnyang'anya apewe mwiningine.

"Lazima tuvute soksi tukae sawa kwenye kila eneo maana hakuna miujuza ya kubadili 'performance'. Wekeni mipango yenye tija maana shule hizo hazifanyi vizuri kwa kila kitu na hata fedha inayopatika inafanyiwa ubadhirifu," alisema.

Chongolo alisema kwa sasa kuna mpango wa kuchukua shule ya Tabata ili kuiendezele badala ya kuingia ubia na mtu mwiningine

kuonyesha mfano kama chama kwa kuhakikisha inakuwa na masomo ya kidato cha tano na cha sita.

"Tunaichukua kama chama ili tutikosea jumuiya ituulize hapa kimetokea nini na Mei 5, mwaka huu, tutaizindua na kuitangaza kama shule ya kidato cha tano na sita na tuweke wanafunzi ili nikija hapa niwe na nguvu ya kusema kuwa hapa mnatuangusha.

"Wakuu wa shule za jumuiya ya chama tuhakikishe tunaiga mfano wa shule zinazofanya vizuri nchini ili tujue ni kwa nini sisihatufanyi vizuri na wapi panahitaji marekebisho," alisema.

Kuhusu ubadhirifu unaofanya kwenye fedha zinazotokana na shule hizo, Chongolo alisema fedha zinazopatikana si za mtu binafsi, hivyo lazima zitumike kwa utaratibu.

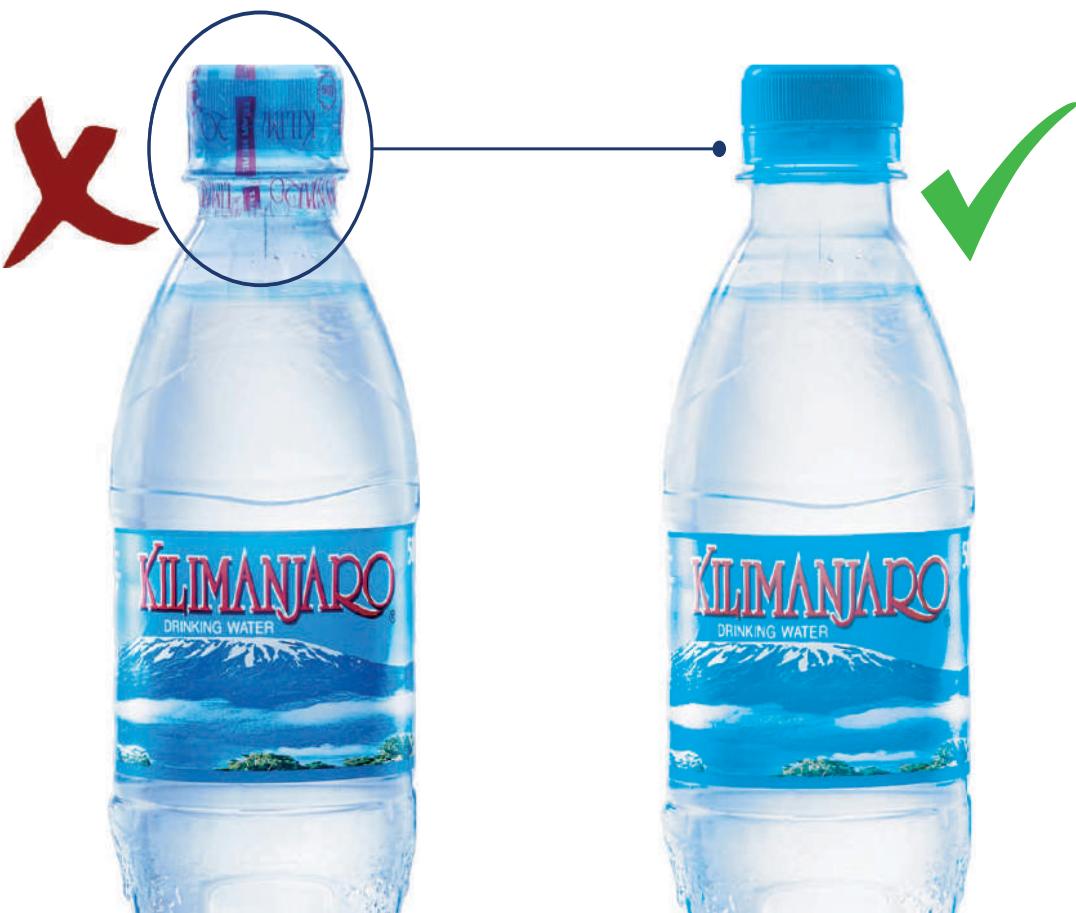
Chongolo alizitaka bodi za shule zifuatilie fedha hizo na ukaguzi kwa shule zisizowasilisha fedha ufanyike maana hakuna taarifa za shule zinazotuma fedha.

"Kuna kaugonja kakubwa tulipata wakati tunafanya ukaguzi maana hakuna taarifa za fedha maana hakuna shule zilizotuma taarifa za fedha, simamieni hilo maana na wewe(Mwenyekiti wa Jumuiya) unasimamiwa usikubali watu wakuangushe," alisema.

"Tumeni taarifa sahihi za fedha makao makuu ni lazima kuwepo mawasiliano ya moja kwa moja, wekeni utaratibu wa muda wa kuwasilisha kadri mtakavyokubaliana maana siko tayar kuona hilo linafanya na tutafanya tathmini na tunatoa mwaka mmoja kwa shule mzigo kwenye chama kujitathmini," aliongeza.

TAARIFA KWA UMMA

BONITE BOTTLES LTD inapenda kuufahamisha umma juu ya kusitisha matumizi ya plastiki laini (seal) katika vifuniko vya chupa za Maji ya Kilimanjaro kutokana na agizo la serikali juu ya matumizi ya plastiki hizi kulinda mazingira.

@kilimanjaro_drinking_water | kilimanjarodrinkingwater | kdw@bbl.co.tz

+255 762628166 | +255 659785276 | +255 272754422

HABARI KITAIFA

Ajeruhiwa vibaya kwa kugonga nyati

Na Iddha Mushi, MOROGORO

THOBIAS Mbilinyi (47), mkazi wa Makambako mkoani Njombe amejeruhiwa vibaya baada ya gari alilokuwa akisafiria kugonga wanyamaporii wawili aina ya nyati waliofariki dunia papo hapo katika eneo la tukio, ndani ya Hifadhi ya Taifa ya Mikumi, barabara kuu ya Morogoro-Iringa.

Kamanda wa Polisi Mkoa wa Morogoro, Kamishna Msaidizi Mwandamizi (SACP) Fotunatus Musilim, alithibitisha juzi kutokea kwa ajali hiyo ambapo Mbilinyi alijeruhiwa vibaya huku nyati wawili dume wakifariki dunia katika ajali iliyotokea Januari 10, majira ya saa 1:00 asubuhi.

Alisema ajali hiyo imehusisha gari dogo aina ya Toyota Crown lenye namba za usajili T 995 DLF lilitokuwa likiendeshwa na Mbilinyi, likitokea Dar es Salaam kwenda Makambako na chanzo ni mwendo kasi wa dera-va.

"Ndani ya hifadhi uendeshaji ni kilometra 70 kwa saa mchana na usiku ni kilometra 50 kwa saa, lakini dereva hakufuata taratibu na kusababisha ajali hii" alisema SACP Musilim.

Kamanda wa Polisi Mkoa wa Morogoro, Kamishna Msaidizi Mwandamizi (SACP) Fotunatus Musilim.

Akabainisha kuwa majeruhi wa ajali hiyo alipelekwa kituo cha Afya Mikumi, baadaye Hospitali ya Rufaa ya Mkoa wa Morogoro alikopewa rufaa kwenda Hospitali ya Taifa ya Muhimibili kutokana na majeraha makubwa aliopata hasa sehemu za kichwa na shingoni.

Kamanda huyo wa Polisi alisema mtuhumiwa huyo akiruhusiwa kutoka hospitali anatarajwa kufikishwa mahakmani kujibu mashtaka yanay-

omkabili.

Mganga Mfawidhi wa Hospitali ya Rufani ya Morogoro, Dk. Daniel Nkungu, alithibitisha kumpokea majeruhi huyo majira ya saa 5:00 asubuhi akitokea Mikumi na alikuwa ameumia sana maeneo ya usoni na shingoni. Alisema baada ya huduma ya kwanza ya dharura iliyochukua karibu muda wa saa moja, alisafirishwa kwenda Muimbili.

Naye Kaimu Mhifadhi wa Hifadhi ya Taifa ya Mikumi, Herman Mtei, alisema nyati hao wawili waliogongwa, kila mmoja ana thamani ya Dola za Kimarekani 1,900 na kwamba mtuhumiwa atapewa adhabu mbalimbali kulingana na tukio hilo.

"Adhabu ambazo mtuhumiwa atalazimika kulipa ni pamoja na faini ya uchafuzi wa mazingira katika hifadhi ya Sh. 50,000, faini ya mwendokasi Sh. 50,000, faini ya kusababisha ajali hifadhi Sh. 200,000 na faini ya kugonga nyati kila mmoja atalazimika kulipa Dola za Kimarekani 1,900," alisema Mtei.

Hifadhi ya Mikumi inakatizwa na barabara kuu ya Morogoro-Iringa, jumbo linalosababisha vifo kwa wanyama, uchafuzi wa mazingira na wapita njia kubadilisha tabia za wanyama kwa kuwalisha wanyama vyakula vinavyotumiwa kibinadamu na utalii wa bure

kwa wapita njia.

Hata hivyo Serikali kwa kuliona hilo ilianza mchakato wa ujenzi wa kiwango cha lami kwa barabara ya Turiani-Magole-Dumila-Rudewa-

Kilosa hadi Mikumi ili pamoja na mambo mengine, iondoe ulazima uliopo sasa wa watumiaji wa magari kukatiza bure ndani ya hidhafi hiyo.

TANGAZO LA NOTISI - WADAIWA SUGU

TUJIJENGE TANZANIA FINANCIAL SERVICE LIMITED, Inatangaza notisi ya siku Sitini (60) Kuanzia tarehe ya Tangazo hili. Hatua zaidi za Kisheria zitachukuliwa kwa wadaiwa watakaoshindwa kulipa madeni yao ndani ya muda ulioainishwa (siku sitini). Ikiwi ni pamoja na kuwaruhusu madalali kuza mali zao ambazo zimebekwa dhamana za mikopo yao.

Wadiwa Sugu ni:

1. Sarafina Rafael Msengi- Rada chuo- Majoh (DSM)
2. Faisal Said Muhamed - Rada chuo- Majoh (DSM)
3. Ally Mohamed Matika – Nzasa 'A' Kilungure (DSM)
4. Mariam Emilian John-Pugu bombani (DSM)
5. Fadhilli Abdurahman Mpanga – Majimatitu 'A' Mbagala (DSM)
6. Salma Mohamed – Kwembe, Ubungo (DSM)
7. Rehema Makau – Bonyokie Kisiwani (DSM)
8. Flora Nyamhangwa-Mwanadilatu (Mkuranga)
9. Faustine Mabagala Thumuni- Nyamanoro Mashariki (Mwanza)
10. Regina Albert Vakolavene- Msingwa (DSM)
11. Bahati Kapili Lwama- Luchelela (Mwanza)
12. Prisca Revocatus Mgeta –Lwanhima(Kishiri) Mwanza
13. Waven Esrom Mrikalia(Mdhamini)-Ndope Kishiri/Marco Esrom Mrikalia(Mkopaji) – Mabatini Mwanza

Mawasiliano piga:

+255 222774742-3/0718068335/0718730242
Au Email: tujijengetanzania@tujijenge.or.tz

NOTISI/TANGAZO

MUDU COMPANY LTD, NUTMEG AUCTIONEERS & PROPERTY MANAGERS CO.LTD, LEGENDS AUCTION MART LTD, SALEI AUCTION MART LTD, CHAMPION AUCTION MART, MAKI RECOVERIES LTD, PSALM AUCTION MART, MALAPA AUCTION MART, HEDANE ENTERPRISES LTD, KILICRAALS AUCTIONEER, DESTENI COMPANY LIMITED, MASE INTERNATIONAL LTD, TAUSI AUCTION MART, MASETO AUCTIONEER AND DEBT COLLECTORS, JY AUCTIONEERS CO.LTD, SMARKCORE GROUP LTD, WAUNGWANA AUCTION MART LTD, BEST GROUP LTD, NGOMENI AUCTION MART, MOPEH COMPANY LTD, KOTI BROTHERS LTD, MBUZAX AUCTION MART kwa mamlaka tiliyopewa na Jamhuri ya Muunganowa Tanzania, chini ya benki ya AKIBA COMMERCIAL BANK PLC, tunatoa notisi ya kulipa madeni kwa wadaiwa wafuataa ndani ya siku 14 kuanzia tangazo hili, Vinginevyo, tutafanya Minada ya hadhara kama ratiba inavyoonyesha.

TAWI ALILOKOPO	JINA LA MTEJA	AINA YA DHAMANA	JINA LA MWENYE DHAMANA	MAHALI DHAMANA ILIPO	TAREHE YA MNADA
TANDALE	ZAITUNI OMARY JUMA	NYUMBA	ZAITUNI OMARY JUMA	KIVULE	31/01/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
TANDALE	GILASIO DANIEL SOKA	NYUMBA	ASNATI ATHUMAN RAJABU	MSAKUZI	31/01/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
UBUNGO	BENJAMIN PATRICK MABINZA	NYUMBA	BENJAMIN PATRICK MABINZA	MBEZI MSAKUZI	2/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
TANDALE	ATHUMANI HASSANI HEMEDI	NYUMBA	ATHUMANI HASSANI HEMEDI	ULONGONI 'B'	16/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MBEYA	KIVAULA MLIMKA LUHANGA	NYUMBA (2)	KIVAULA MLIMKA LUHANGA	MBEYA MJINI NA TUNDUMA	10/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
AGGREY	MATHIAS EUSEBIO MBONDE	NYUMBA	MATHIAS EUSEBIO MBONDE	KIMARA STOP OVER	9/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
KIJITONYAMA	TIMOTHY LUCAS MANYAMA	NYUMBA	TIMOTHY LUCAS MANYAMA	MIEMBE SABA KONGOWE	3/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
KINONDONI	ALEX NAHUMU PALANGYO	NYUMBA	JOSEPH BENJAMIN	MBEZI MTONI	4/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
TEGETA	GREEN RIVER LIMITED	NYUMBA	LAFAEL ISMAIL HUZILWA	BUNJU 'B'	8/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MOSHI	RICHARD DANIEL MOSHI	NYUMBA	VIVIAN HENRY MSACKY	KIKARARA	9/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MOSHI	DANIEL ELISAMIA KIMARO	NYUMBA	DANIEL ELISAMIA KIMARO	BONITE	31/01/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MOSHI	KISAMO BROTHERS	NYUMBA	JAPHET ALLEN MERO	MAJENGKO	3/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MOSHI	NEEMA SOLOMON MWANGA	NYUMBA	NEEMA SOLOMONI MWANGA	BOMA	4/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MOSHI	ALEX SABAS SILAYO	NYUMBA	ALEX SABAS SILAYO	CHEKERENI	8/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
ARUSHA	JAMES PATRICK MUSHI	NYUMBA	JAMES PATRICK MUSHI	OLERIEN MUSHONO	29/01/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
ARUSHA	SIRILI PANTALEO MATERU	NYUMBA	SIRILI PANTALEO MATERU	NJIRO-ARUSHA	2/02/2022 SAA04:30 ASUBUHI NA KUENDELEA
MWANZA	GALVAS NDALUKA MAZURI	BAJAJI (2) NAMBA MC215CAW NA MC 702CCM	GALVAS NDALUKA MAZURI	MWANZA MJINI	31/01/2022 SAA 05:00 ASUBUHI NA KUENDELEA
MWANZA	JOSEPH KIGONGO IBAMBASI	NYUMBA	JOSEPH KIGONGO IBAMBASI	NYAKATO	29/01/2022 SAA 05:00 ASUBUHI NA KUENDELEA
MASHARTI YA MNADA					
1	Mnunuzi atalazimika kulipa 25% ya bei ya Nyumba au Kiwanja, papo hapo baada ya mnada kumalizika na 75% itakayobaki atalazimika kulipa ndani ya siku 14.				
2	Ikiwamnunuziatahindwakutimizashartilole ta mnada kuhusiana na malipo yaawali, hatarudishi wapesayotealiyokwishailipa.				
3	Kwa mawasiliano zaidi; tupigie simu no.0715363537/0714939933/0715467455/0621800779/071088504				
4	Iwapo ndani ya siku 60 mnunuzi hajakabidhiya nyumba benki itarudisha kiasi cha fedha kilichowekwa na mnunuzi benki bila gharama yeyote.				

Nipashe

MWANGA WA JAMII

Dirisha dogo la usajili liwe la kujenga si kukomoana

USAJILI wa dirisha dogo kwa ajili ya wachezaji wanaoshiriki Ligi Kuu ya NBC Tanzania Bara, Ligi ya Championship (zamani Ligi Daraja la Kwanza), First League (Ligi Daraja la Pili) na Ligi Kuu ya Wanawake nchini linatajwa kufungwa leo saa 5:59 usiku.

Lengo la dirisha hili dogo la usajili ni klubu kupata nafasi ya kurekebisha na kuimrisha vikosi vyake kutokana na mapungufu waliyoyabaini katika mechi ambazo wameshacheza katika ligi husika wanazoshiriki, mashindano ya kimataifa na michuano ya Kombe la FA.

Klabu itakayotumia vyema dirisha hili dogo la usajili, hakika matunda yake yataonekana ndani ya muda mfupi na si vinginevyo.

Timu zitakazowaachia makocha wao kufanya mchakato wa safu ipi inahitaji kuboresha, hakika itakuwa kwenye nafasi nzuri ya kupata matokeo chanya baada ya kusajili wachezaji wapya katika dirisha hili lililofunguliwa tangu Desemba 15, mwaka jana.

Kama ambavyo timu husika inafahamu mahitaji yake halisi, na ikayendea haki, ni ukweli usiofichika timu hiyo itarejea katika hatua ya mwisho ya lala salama ya msimu ikiwa imara na ikielekea kwenye kutimiza ndoto na malengo yake iliyojiweka katika msimu huu wa mwaka 2021/22.

Timu inaweza ikakumbana na changamoto ya fedha katika kuka milisha usajili wake, lakini bado inatakiwa kuwa na suluhisho au machagu yanayozidi mawili ili kufanikisha lile ambalo inahitaji kwa ajili ya kuboresha kikosi chake ambacho kiko kwenye mbio za ubingwa au kujinurusu na kushuka daraja. Lakini katika hali isiyo ya kawaida, kuna klubu zinaendelea na mchakato huu bila kuhusisha makocha wake amba kwa taaluma yao wanajua mahitaji halisi ya timu yao na wanachohitaji ili kufikia malengo ya kucheza soka la ushindani wakati wote.

Itashangaza kuona katika dunia ya sasa bado viongozi wa timu za hapa nchini wanajili wachezaji wapya kwa shinikizo kutoka upande fulani au kumkomoa mpinzani wako. Ileleweke kufanya hivyo si tu kuiumiza timu yao, lakini pia ni kukiweka mashakani kipaji cha mchezaji husika.

Kusajili mchezaji ambaye hayuko katika mipango ya kocha ni jambo ambalo linearudisha nyuma maendeleo ya timu au ligi kwa ujumla, lakini pia inapoteza nafasi ya mchezaji kuendeleza kipaji chake. Ili kuachana na 'mauzauza' haya, umefika wakati makocha wakapewa nguvu na viongozi wakabakia na nafasi yao ya kukamilisha taratibu za kiutawala.

Mpaka sasa kwenye ligi zote zinazochezwa hapa nchini hakuna timu ambayo iko salama katika mbio za ubingwa au kwa wale wanaoburuza mkia kusema ni lazima watashuka daraja. Muda wa kufanya marekebisho kwa weledi bado upo na saa chache zilizobakia zinaweza kubadilisha mwelekeo wa timu husika.

Kikubwa ili kufikia malengo, viongozi wanatakiwa kuwapa makocha nafasi ya kukamilisha mchakato huu kikamilifu na hapo baadaye timu itakapofanya vibaya, watawajibika kutoa maelezo huku hatua nyingine zinaweza kuchukuliwa kulingana na makubaliano wakati wanakabidhiwa mikoba ya kufundisha timu hizo.

Tunawakumbusha ligi zote bado ni changa na mpaka sasa hakuna klabu ambayo iko salama kwenye kufikisha malengo yake ndani ya msimu huu. Lolote linaweza kutoea na kubadilisha msimamo uliopo sasa na kuwashangaza wote ambao waliamini msimu huu kwao unaweza kuwa wa furaha. Ni jambo la kushangaza baadhi ya timu zinaanza kurudi kule ambako tulishakusahau kwa kugombea mchezaji ambaye kwa 'macho' ya nje taray alishafanya mazungumzo na timu nyingine, hili linaweza kuwa na faida endapo nyota huyo atafanya vyema, lakini itaonekana 'mkosi' endapo mchezaji huyo husika atashindwa kuonyesha kiwango bora baada ya kusajiliwa.

Jambo la msingi na la kuzingatiwa kwa maendeleo ya soka hapa nchini kwenda kwa wahuksika wote ni kufahamu dirisha dogo la usajili linatakiwa kutumiwa kwa maana halisi iliyowekwa na kamwe isiwe kwa 'kukomoana' kwa sababu kwa kufanya hivyo, klabu husika haitafaidika lakini pia na nafasi ya kuendeleza timu au maslahi ya mchezaji huenda yakawa shakani.

Kwa maendeleo ya timu, ni vyema kutumia saa chache zilizobakia kabla ya dirisha la usajili halijafungwa, kukamilisha mchakato itakayojenga na si vinginevyo maana hakuna mechi rahisi msimu huu.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji: Beatrice Bandawe

Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500

Mapokezi: 0745 700710

Matangazo: 0782 253676

Baruapepe: advertise@guardian.co.tz

www.ippmedia.com

www.epaper.ippmedia.com

Na Adam
Fungamwango

MUUNGWANA LAZIMA NILONGE

Waamuzi Bongo walindeni wachezaji

KWA siku za karibuni kumeonekana kuna aina fulani ya uchezaji wa kihuni katika soka la Tanzania ambaao unaonekana kama unaanza kuhalishwa na baadhi ya waamuzi.

Soka hili baadhi yetu tulikuwa tukiliona miaka ya nyuma kwenye miaka ya 1980, mabeki walipokuwa wakicheza kikatili, makipa wakiruka na miguu, lakini pia kulikuwa na uhuni mwininge kwenye mchezo wa soka ambaao ulisababisha hata baadhi ya wazazi kuwakataza watoto wao kuingia katika mchezo huo.

Ulinekana kama vile ni mchezo wa watu wenye nguvu kama vile raga, lakini rafu zilikithiri na sheria hazikuwa ngumu sana kwa wachezaji kiasi kwamba ili kucheza soka ni lazima uwe mbabe hivi.

Baada ya soka kugeuka sasa kuwa biashara, makampuni yakawakeza fedha nyingi, Shirikisho la Soka Duniani (FIFA) lilibadilisha sheria nyingi na kuweka mchezo huo kuwa na burudani zaidi badala ya ubabe na uhuni.

Zamani beki alikuwa na uwezo wa kukurukia miguu miili sehemu yoyote ya mwili, na labda ikatoka kadi ya njano tu, kipa aliruka na silaha ambayo ni mguu kuweka mbele, kwa sababu tu yeye mwenyewe hakuwa analindwa, kwani hata akiguswa na kusukumwa kwa kutumia mwili wa mchezaji mwininge haikuhesabika ni faulo.

Ndiyo maana kwenye kona, kuna mchezaji kazi yake ili kuwa ni kumsukuma kipa na mmoja kupiga kichwa.

Lakini huyo atakayewenda

kumsukuma kipa ni lazima awe mbabe kweli kweli kwa sababu makipa wenyewe wa zamani walikuwa ni wababe, na watukutu na si rahisi sana kufanya hivyo.

Mabeki waliwachezea mastraika rafu za hovyo, ndio maana kwanza kabisa ikawekwa sheria kuwa aikiwa mtu wa mwisho akicheza rafu ni kadi nyekundi, na mchezaji yoyote atakayemkwatua mwenzake kwa nyuma, wakati tayari ameshapitwa ni kadi nyekundi pia. FIFA walitengeneza sheria kuwa rafu zitakazoachwa ni zile za kimpira, lakini yoyote ile inayonekana kuhatarisha maisha ya mchezaji mwenzake, au 'karria' yake ya kucheza soka moja kwa moja ni kadi nyekundi.

Kwenye Ligi mbalimbali za Ulaya na hata baadhi ya nchi za Afrika, ikiwamo hata katika Ligii ya Mbingwa Afrika na Kombe la Shirikisho, waamuzi wamejitalidi sana kuzingatia hilo.

Cha ajabu hapa nchini, waamuzi wamekuwa bado wachezesha soka la miaka ya 1970 hadi 1980. Katika Ligii Kuu Tanzania Bara na hata Kombe la Mapinduzi tumeona baadhi ya rafu mbaya, za kihuni ambazo waamuzi wameonekana kuogopa kutolewa uamuzi.

Ifike wakati waamuzi wa Tanzania waache wachezaji wanaotaka kucheza soka, kunoysesha ufundi na burudani kwa mashabiki wapewe uhuru wa kufanya hivyo na ambao wanaona soka ni mchezo wa kihuni, kazi yao ni kutaka kuumiza wengine wapewe adhabu ya kutolewa nje.

Sikatai kuwa soka linahitaji nguvu na kupambana, hiyo inaeleweka, lakini yoyote anayependa soka na aliyecheza anajua jinsi gani ya kutumia nguvu kwenye soka na kucheza rafu ya kuhtarisha maisha ya mchezaji mwenzako. Waamuzi wa Ulaya hawa huwa hawakopeshi, rafu moja tu ya kutaka kumuumiza mwenzako ni kadi nyekundi moja kwa moja.

Hapa nchini waamuzi wamewafanya wachezaji kama ng'ombe, na kuacha wachezewa rafu za kikatili na kutisha, huku wakitoa kadi chache za njano kwa sababu ya kinachoonekana woga tu.

Mchezaji mwenye uwezo anatakiwa kunyanga'anywa mpira na mchezaji mwenye uwezo pia. Kwa sababu yeze ni mchezaji, anatakiwa pia atumie uwezo wake na nguvu zinazoruhusiwa kwenye soka na si rafu za kupigana miguu ya tumbo, kichwani, mba-vuni kama wacheza karate na kung'fu, huku kukiwa hakuna uamuzi wa maana ya kuwaadhibu unaofanyika.

Kama waamuzi wataendelea kulea aina hii ya uchezaji wa kihuni wa baadhi ya wachezaji ulioanza kuzoelika, kuna uwezekano ipo siku tutapoteza wachezaji kwa kupata vilema yya maisha au kupoteza maisha kwa sababu tu ya udhaifu wa waamuzi ku-chukua hatua. Mwamuzi anapochukua hatua, wachezaji huogopa kufanya hivyo kwa kuhofia kupewa kadi nyekundi, lakini anapoachia, basi anawapa uhuru kufanya wnavyotaka.

HABARI KITAIFA

Wanafunzi afya waonywa udanganyifu wa mitihani

Na Neema Hussein, MPANDA

WANAFUNZI wa Chuo cha Afya Mpanda mkoani Katavi, wametakiwa kuwa waaminifu na kuepuka udanganyifu katika masomo hasa kipindi cha mitihani kwa kuwa fani wanazomea ni nyeti kwa maisha ya binadamu.

Mkuu wa Mkoa wa Katavi, Mwanamvua Mrindoko, alisema hayo jana wakati akizungumza na wanafunzi na watumishi wa chuo hicho baada ya kukabidhiwa madarasa yaliyojengwa kwa ufadili wa Christian Social Services Commission (CSSC).

Mrindoko aliipongeza Wizara ya Afya kwa kuhakikisha chuo hicho kinafanya kazi kwa mara nyingine ikiwi ni baada ya kufungwa kwa miaka mingi.

"Nichukue nafasi hii kuwaomba Wizara ya Afya kuendelea kukisimamia chuo hiki tukishirikiana na sisi watumishi wa mkoa kuhakikisha watumishi wanapatikana kwa idadi inayotakiwa ili masomo yatolewe vizuri," alisema Mrindoko.

Mkuu wa Chuo hicho, Lightness Michael, alisema chuo kinakabiliwa na upungufu wa walimu, vitabu vya kufundishia, madarasa na ofisi za walimu. Alisema kwa sasa chuo kina walimu 10 na wanafunzi 119 huku walimu hao wakiwa saba wa kudumu na watatu wa muda.

"Chuo hiki kilianza mwaka 1974 kikasimama mwaka 1996. Baada ya hapo kwa juhudhi ya Wizara ya Afya na ofisi yako, kikaanza tena mwaka 2020 kwa kuanza na wanafunzi 50," alisema.

Askofu wa Kanisa Katoliki Jimbo la Mpanda, Eusebius Nzigirwa, aliye-wakilisha CSSC, alisema wanatoa huduma za kijamii ambazo ni wito uliotoka kwa Mungu wa kumhudumia mwanadamu kiroho, kimwili na kiakili.

"Sisi tumekuja kuwakilisha wenzetu kukabidhi darasa jipya na maabara iliyokarabatiwa kwa marafiki na wadau wa CSSC. Sisi tunafanya huduma zetu na tunahitaji msaada wa kiserikali na muda wote tumekuwa tukifanya nao kazi na ni wadau wakubwa wa serikali," alisema.

Meneja wa Benki ya NMB Kanda ya Magharibi, Sospeter Magesse, alisema wamekabidhi meza 100 na viti 100 vyenye thamani ya Sh. milioni 10 ambavyo vitatumiwa na wanafunzi kwenye darasa liliojengwa.

"Benki yetu imeendelea kuyafanya haya na si mara ya kwanza. Benki yetu imekuwa ikitenga asilimia moja kila mwaka kuipeleka kwenye sekta za afya na elimu kwa sababu tunajua tukiwa na taifa lenye afya, tutafanya maendeleo na tukiwa na watu wenye elimu, tutafanya maendeleo. Kwa hiyo afya na elimu ni sekta za kip-aumbele," alisema Magesse.

Msako mkali waliochepusha maji

Na Ashton Balaigwa,
MOROGORO

SERIKALI wilayani Morogoro imeziagiza Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Morogoro (MOROWASA) na Bonde la Wami/Ruvu kufanya operesheni maalumu kuwasaka watu waliochepusha maji katika mito inayoingiza maji katika Bwawa la Mindu.

Watu wamechepusha maji katika vyanzo vya mito hiyo kwa ajili ya shughuli za kibinadamu, hivyo kusababisha upungufu wa maji katika bwawa hilo. Mito hiyo ni Mzinga, Ngerengere, Mg'eta na Mlali.

Mkuu wa Wilaya ya Morogoro, Albert Msando, alitoa agizo hilo jana baada ya kufanya ziara ya siku mbili katika mito

na vyanzo vya maji na kushuhudia baadhi ya watu wakiwa wamechepusha maji kwenye mito hiyo kwa ajili ya shughuli za kilimo.

"Agizo la serikali nendeni mkafanye operesheni ya kuondoa watu waliochepusha maji kwenye mito yote ambayo ni chanzo cha maji katika Bwawa la Mindu.

Asije kutokea mtu anasema eti kumwagilia shamba au nyanya ni bora, kafanyeni shughuli kuokoa wana Morogoro. Sheeria ipo kamateni, pelekeni Mahakamani mara moja," alisema Msando.

Mkuu huyo wa wilaya alisema wakazi wa Manispaa ya Morogoro wanalitegemea Bwawa la Mindu kwa asilimia 70 kwa ajili ya kupata maji, hivyo uharibifu

unaofanya wa kuchepusha maji endapo utachwa, kuna hatar siku zijazo wananchi hao wakakosa maji.

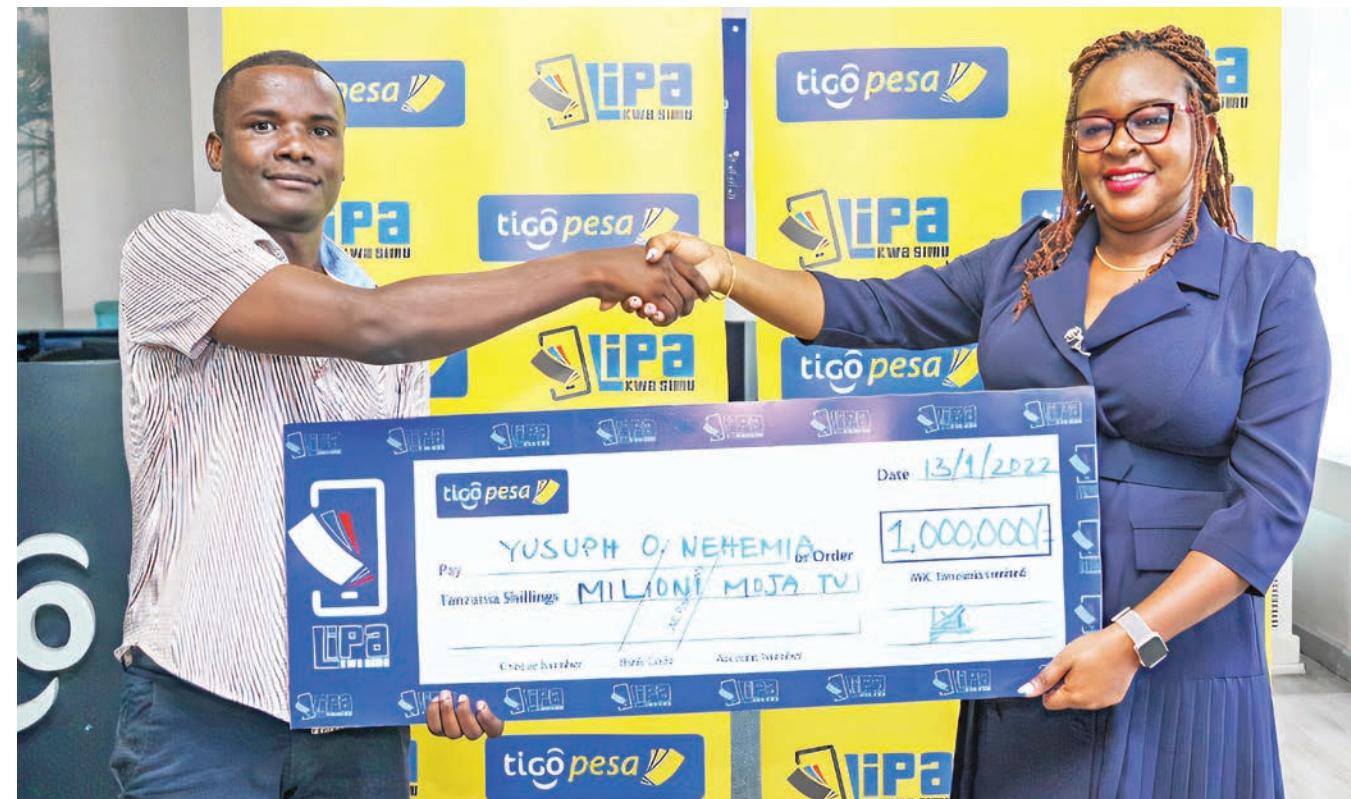
Msando alisema pamoja na kuwapo kwa ukame katika kipindi hiki, mvua zinapoanza kunesha ni lazima sasa kila nyumba ipande miti miwili pamoja na wananchi kwa kushirikiana na taasisi mbalimbali kupanda miti katika maeneo ya vyanzo vya maji.

Naye Mkurugenzi Mtendaji wa Morowasa, Mhandisi Tamimu Katakweba, alisema uharibifu wa mazingira, kuingiza mifugo na uchepushaji wa maji katika vyanzo vya maji ni moja ya sababu za kukauka kwa mito ambayo ndiyo tegemeo la kuingiza maji katika Bwawa la Mindu.

Alisema kwa sasa MOROWASA inatekeleza miradi mikubwa yenye thamani ya zaidi ya Sh. bilioni 13 pamoja na kujenga miundombini mbalimbali ya kusambaza maji katika Manispaa ya Morogoro.

Katakweba alisema endapo uharibifu wa mito hiyo utaendelea, miradi hiyo itakuwa haina maana yoyote na wakazi hao wataendelea kukosa huduma ya maji.

Mhandisi wa Rasilimali za Maji kutoka Bonde la Wami/Ruvu, John Kassambili, alisema wataanza mara moja operesheni hiyo kuwakamata wale wote waliochepusha maji katika mito yote katika mkoaa wa Morogoro na kuwataka wananchi kuwapa taarifa kwa watu wa naofanya hivyo.

Mkuu wa Huduma za Kifedha wa Tigo Pesa, Angelica Pesha akikabidhi mfano wa hundi yenye thamani ya Sh. milioni moja kwa Mkazi wa Gongo la Mboto, Yusuph Nehemia baada ya kuibuka mmoja wa washindi 10 wa Sh. milioni moja kila mmoja katika promosheni ya mwisho wa mwaka 2021 ya "Lipa kwa Simu Uwini", jijini Dar es Salaam jana. PICHA: MPIGAPICHA WETU

Watalii wazidi kumiminika Kazimzumbwi

Na Joseph Mwendapole

IDADI ya watalii wanaotembelea Hifadhi ya Msitu wa Kazimzumbwi Pugu Mkoaa wa Pwani imeongezeka na kufikia 10,206 mwaka huu.

Hayo yalibainishwa na Kamanda wa Wakala wa Huduma za Misitu Tanzania (TFS), Kamanda ya Mashariki, Caoroline Malundo, wakati wa ziara ya Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira), Selemento Jafu hivi karibuni.

Waziri Jafu alikuwa kwenye ziara ya siku moja kwa ajili ya kuangalia utunzaji wa mazingira akiambatana na viongozi wa Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC).

Alisema mwaka 2016/17 kuhitajiwa na watalii 533, mwaka uliofua watalii 805, mwaka mwininge watalii 1,735, mwaka 2020/2021 watalii 8,732 wakati mwaka 2021/22 watalii walifikia NI 10,206.

Malundo alisema hali ya hifadhi kwa sasa inazidi kuimari-

kutokana na jitihada mbalimbali za uhifadhi zinazofanya na TFS kwa kushirikiana na Halmashauri ya Wilaya ya Kisarawe, jamii zinazopakana na hifadhi na wadau mbalimbali wa uhifadhi. Alisema kutokana na kuimari kwa uhifadhi, huduma mbalimbali za kijamii na za kiikolojia zikiwemo hewa safi, vyanzo vya maji, miti ya dawa za asili, ufugaji nyuki, matambiko na utafiti wa kisayansi vinapati-kana kupitia hifadhi hiyo.

mwaka wa fedha wa 2020/21,

alisema walipanda miti 38,520 kwa kushirikiana na wadau mbalimbali wa mazingira wakilimo WWF, Mpingo Foundation, DAWASA, Kimani na Shule ya Sekondari Minaki.

Kamishna huyo alitaja changamoto zinazowakabili kuwa ni uchimbaji wa udongo ndani ya hifadhi maeneo ya Pugu Mnadani, ukataji wa miti kwa ajili ya kujenga nguzo na uvamizi kwa ajili ya makazi na kilimo hasa safu ya Kazimzumbwi.

Maofisa, askari TFS wapata mafunzo ya usalama baharini

Na Julieth Mkireri, BAGAMOYO

MAOFISA na Askari 40 kutoka Jeshi la Uhifadhi la Wakala wa Huduma za Misitu Tanzania (TFS), wamepatiwa mafunzo ya usalama baharini katika chuo cha Wakala wa Elimu na Uvuvi, Mbegani, Bagamoyo mkoani Pwani.

Akifungua mafunzo hayo jana, Kamanda wa Kanda ya Mashariki, Kamishna Msaidizi Caroline Malundo, alisema mafunzo hayo yanalinga kutoa elimu ya usalama binafsi wakati wa utekelezaji wa shughuli za mikoko, uokoaji wa binadamu inapotokea dharura

wakati wa doria za baharini.

Hotuba ya Kamishna wa Uhifadhi wa TFS, Prof. Dos Santos Silayo ambayo iliyasilishwa na Kamishna Msaidizi Malundo, ilisema mafunzo hayo yatakuwa msaada katika kutekeleza shughuli za uhifadhi upande wa mwambao wa bahari hususani kuzuia uhalifu na uharibifu wa rasilimali za mikoko

Alisema mafunzo hayo yanafanya ikiwa ni utekelezaji wa mpango mkakati wa TFS wa mwaka 2020-2025 wa kuwajengea uwazo watumishi wa TFS wanaofanya kazi katika mazingira ya pwani ya bahari.

Maofisa watano na askari 16 waaelezwa kunufaika na mafunzo hayo kwa mwaka 2020/2021 ambapo mwaka 2021/2022 maofisa 13 na askari 27 wanapiatiwa mafunzo hayo.

Malundo alisema taasisi hiyo itaendelea kutoa mafunzo kwa watumishi kadri inavyowezekana na kuhakikisha rasilimali za mikoko zinalindwa.

Awali, Malundo alisema watumishi wa taasisi hiyo walikuwa na upungufu wa uelewa wa mbinu za kuchukua wanapokuwa baharini wakitekeleza majukumu yao.

"Baada ya kuingia jeshi tumeona

tuna umuhimu kwa watumishi wanaoshughulika na mikoko kupatiwa mafunzo haya ili wawe imara na kutekeleza majukumu yao wakila hawana wasiwasi mafunzo haya yatakuwa endelevu," alisema.

Akizungumza kwa niaba ya Mkurugenzi wa Wakala wa Elimu na Mafunzo ya Uvuvi (FETA), Makamu Mkuu wa Chuo, Eileen Nkondola, aliihakikishia TFS kwamba malengo ya askari na maofisa hao kupatiwa mafunzo, yatatimia kwa kuwa wamejipanga kwa kazi hiyo.

Washiriki wa mafunzo hayo ni kutoka mikoa ya Dar es Salam, Pwani, Lindi, Mtwara na Tanga.

Mkuu wa Mkoa wa Shinyanga, Sophia Mjema (kushoto), akitabidhi msaada wa pikipiki aina ya SanLG yenye namba za usajili MC 110 DCP yenye thamani ya Sh. milioni 2.4 kwa Darlen Athanasi mkazi wa Segese Msalala, wilayani Kahama, jana, kwa ajili ya kufanya shughuli za bodaboda ili kumuingizia kipato. Kushoto ni Kamanda wa Polisi wa mkoa huo, George Kyando. **PICHA: MARCO MADUHU**

RC amkabidhi mwanamke zawadi bodaboda

Na Marco Madhu, KAHAMA

MKUU wa Mkoa wa Shinyanga, Sophia Mjema, amemkabidhi msaada wa pikipiki Darlen Athanasi (27), mkazi wa Segese wilayani Kahama, kwa ajili ya kufanya shughuli za bodaboda ili kumwingizia kipato.

Mjema alimkabidhi jana mwanamke huyo pikipiki hiyo yenye thamani ya Sh. milioni 2.4 ikiwa ni ahadi yake ambayo aliombwa

kwenye mukutano wa hadhara, uli-ofanya Segese mwaka jana.

Alisema alifarjika kwa ujasiri aliuonyesha mwanamke huyo wa kuamua kufanya shughuli za bodaboda, kwa ajili ya kujipatia kipato na kuendesha maisha yake kwa kutumia pikipiki ya kukodi, ndipo akaona ni vyema ampatie pikipiki yake mwenyewe.

"Namkabidhi pikipiki mwanamke huyo ambayo ataitumia katika shughuli zake za bodaboda na

kuendesha maisha yake. Ni mwanamke jasiri sana ambaye habagui kazi na nimetimiza ahadi yangu ambayo alinomba kwenye mukutano wa hadhara," alisema Mjema.

Kamanda wa Polisi Mkoa wa Shinyanga, George Kyando, alimtaka mwanamke huyo akapitie mafunzo ya udereva na kumwahidi kumkatia leseni bure ili ajue sheria za usalama barabarani na kujipisha na ajali.

Pia alimtaka akawe balozi mzuri wa kipinga matukio ya uhalifu pamoja na kutoa taarifa za uhalifu, akibainisha kuwa bodaboda huwa wanakutana na watu wengi, jambo ambalo litasaidia kukomesha uhalifu mkoani hapa.

Darlen alimshukuru mkuu huyo wa mkoa kwa kumpatia pikipiki hiyo akisema itamsaidia kuendesha familia yake kwa anaishi na watoto wake wawili na mama yake mzazi.

Wahandisi wanawake watakiwa kusajiliwa ERB ili kutambulika

Na Mwandishi Wetu

SERIKALI kuitia Wizara ya Ujenzi na Uchukuzi (Sekta ya Ujenzi), imewataka wanafunzi wote wa kike kutoka vyuo mbalimbali wanaosomea fani za ujenzi kujisajili katika Bodii ya Usajili wa Wahandisi (ERB) ili kuingia katika mfumo maalumu wa kihandisi.

Mhandisi Nancy Mduma kutoka ERB, alisema hayo jana wakati akifungua semina elekezi kwa wanafunzi wa kike kutoka Chuo Kikuu cha Sayansi na Teknolojia (MUST), kwenye ushirikishwaji wa wanawake katika kazi za barabara.

Mduma alisema kuna umuhimu mkubwa kwa wahandisi wanaomaliza vyuo kujisajili katika bodi hiyo kwa kuwa kuna kazi zingine za kihandisi zinataka mtu aliyesajili tu.

"Serikali sasa inalenga kuwawezesha wahandisi wanawake kufikia madaraja ya juu ya uhandisi. Ili kufikia madaraja hayo ni bora kila mhandisi baada ya kumaliza chuo ajisajili na kuingia kwenye mfumo wa ERB," alisitisiza Mduma.

Mratibu kutoka CRB, Mhandisi Victoria Haule aliseme kazi kubwa ni kuwamasisha wanawake kushiriki katika kazi za barabara ili kuongeza wigo mkubwa wa maendeleo unaofanywa na wanawake kutoka sehemu mbalimbali.

Mada zingine zilizotolewa ni pamoja na kuangalia mchakato wa usajili kwa kampuni za wanawake na kuitia mwongozo wa kuimarisha ushiriki wa wanawake katika kazi za barabara na masuala mtambuka.

Zaidi ya wanachuo 70 wameshiriki katika uwasilishwaji wa mada mbalimbali zinazohusu kushiriki kazi za barabara.

Chanzo migogoro ya wanyama, watu chawekwa bayana

Na Renatha Msungu, DODOMA

ONGEZEKO la idadi ya watu nchini na mahitaji ya ukuaji imechangia kwa kiasi kikubwa migogoro kati ya binadamu na wanyamapori kutokana na kugombea maliasili zilizopo.

Kwa mujibu wa taarifa iliyo-tolewa na Dk. Cecilia Leweli kutoka Taasisi ya Utafiti wa Wanyamapori Tanzania (TAWIRI) migogoro kati ya binadamu na wanyamapori imesababisha hasara kubwa za kijamii, kiumumi na

kibioanuwai pamoja na uhifadhi wa wanyamapori.

Alisema kuingiliwa kwa makazi ya wanyamapori pamoja na shoroba kunatishia uhusiano wa kiikolojia wa maeneo yaliyohifadhiwa.

"Migogoro kati ya binadamu na wanyamapori inatishia sana usalama wa makazi ya wanyamapori," alisema Dk Leweri.

Alisema ushahidi wa kiutafiti unaonyesha kwamba kuna shoroba za wanyamapori ambazo katika ardhi za vijiji zinatumika kwa shughuli mbalimbali zikiwamo za makazi, kilimo na ufugaji.

"Ni dhahiri kuwa kukithiri kwa migogoro hii kunachangiwa kwa kiasi kikubwa na hali ya umaskini, ukosefu wa teknolojia na utekelezaji duni wa malengo ya kisekta.

Dk. Leweri alisema mapitio ya utafiti mbalimbali yanapendekeza kwamba ili kukabiliana na migogoro hiyo, kwanza ni la-zima sera zote zinazohusiana na matumizi ya ardhi ziunganishwe kuhusu masuala yote ya matumizi ya ardhi.

Alisema mabadiliko chanya katika mtazamo wa jamii kuhusu uhifadhi wa wanyamapori katika maeneo mengi na kuimashirwa kwa shuhuli za uhifadhi nchini vimesababisha wanyamapori wengi kuwa huru na kuingia katika makazi ya watu, hivyo kusababisha uharibifu.

Mtaalamu huyo alisema kuwa ongezeko la wanyamapori si kubwa kiasi cha kusababisha madhara kwa watu na mali zao ikilinganishwa na miaka ya 1970 hadi 1990 ambapo idadi ya watu ilikuwa takribani million 30, huku idadi ya wanyamapori mfano tembo ikiwa 300,000.

Alisema wakati mwaka 2020 idadi ya watu ni milioni 60 idadi ya tembo ni takribani 60,000 na kubainisha kwamba ongezeko la tembo ni dogo ikilinganishwa na idadi ya watu.

Dk. Leweri alisema ongezeko hilo limechangia kwa kiasi kikubwa kupanuka kwa miji na shughuli mbalimbali za kijamii kwa mfano kilimo na ufugaji zinazomwingizia mwanadamu kipato.

Waziri apiga marafuku michango shulen

Na Paul Mabeja, DODOMA

WAZIRI wa Nchi Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Innocent Bashungwa, amesema ni marufuku mwanafunzi wa elimu ya awali, darasa la kwanza au kidato cha kwanza kutozwa mchango wowote kama sharti la kuandikishwa.

Bashungwa alisema hayo jana jijini hapa alipokuwa akizindua kalenda ya utekelezaji wa mitaala na mafunzo kwa maofisa elimu wa mikoa na wadhibiti wakuu wa ubora wa shule kan-

da.

Alisema shule za msingi na sekondari zinatarajwa kufunguliwa Januri 17, mwaka huu, na kumeanza kujitokeza malamakimo kutoka kwa wananchi kuhusu kutozwa michango mbalimbali bila kufuata utaratibusi.

Bashungwa alisema changamoto hizo zimekuwa zikisababisha usumbufu kwa wazazi na wanafunzi na kwa wananchi kwa ujumla.

"Vikwazo na kero hizi zimefishwa kwa kiasi kikubwa uandikishaji wa wanafunzi wa darasa la kwanza na elimu ya awali.

"Nachukua nafasi hii kuwaelekeza viongozi wa mikoa, hal-mashauri na shule kuhakikisha hakuna mwanafunzi wa elimu ya awali, darasa la kwanza au kidato cha kwanza anayetozwa mchango wowote kama sharti la kuandikishwa," alisema.

Pia aliajiza kila shule kuwapo mwali muangalau mmoja kwa ajili ya kuandikishwa watoto katika kipindi hiki ambacho wanafunzi wako likizo.

Alisema viongozi wote wa TAMISEMI wahakikishe wanasi-mamia utekelezaji wa Mwonagozo wa Utoaji wa Elimu Msingi Bila Malipo.

"Mheshimiwa Rais ameongeza fedha zinazotolewa kila mwezi kwa ajili ya kugharimia elimu bila malipo kutoka Sh. bilioni 23 kwa mwezi hadi bilioni 26" alisema.

Pia alisema maofisa elimu wa kata kwa kushirikiana na watendaji wa kata, mitaa na vijiji, wabainishe watoto wote wanaotakiwa kuandikishwa shule na wawasisituze wazazi na walezi kufanya hivyo.

Alisema kila kundi litimize wajibu wake ili watoto wote waandikishwe, na kuendelea na masomo, katika ngazi husika.

Mkuu wa kitengo cha uchaguzi cha Chama Cha Mapinduzi (CCM), Cuthbet Midala (kulia), akimkabidhi Hatibu Mngeja fomu ya kuomba kuteuliwa na chama hicho, kugombea nafasi ya Spika wa Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, kwenye ofisi za makao makuu ya CCM, jijini Dodoma jana. PICA: IBRAHIM JOSEPH

RC Mtaka apongeza jiji kwa ubunifu

Na Paul Mabeja, DODOMA

MKUU wa Mikoa wa Dodoma, Anthony Mtaka, amelipongeza Jiji la Dodoma kwa kubuni mradi mkubwa wa soko la machinga, maarufu kama 'Machinga Open Market' kwa kutumia mapato yake ya ndani huku akitaka kampuni iliyopewa zabuni ya kutekeleza mradi huo kukamilisha kwa wakati.

Pongezi hizo alizitoa jana jijini hapa wakati wa ziara ya kukagua eneo hilo na kulipongeza jiji kwa kubuni na kuanza ujenzi wa soko hilo katika eneo la Bahi Road jijini hapa. Katika ziara hiyo, Mtaka aliongozana na Katibu Tawala wa Mikoa wa Dodoma, Dk. Fatuma Mganga, Mkurugenzi wa Jiji Joseph Mafuru, Kamati

ya Ulinzi na Usalama ya Mikoa na wataalamu kutoka Jiji na Ofisi ya Mkuu wa Mikoa.

"Nikushukuru na kukupongeza Mkurugenzi wa Jiji kwa kuchukua hilo wazo. Wengi wanataka kuona makao makuu yanafananaje. Tunaenda kuwa na soko ambalo nchi hii nzima halmashauri 184 watakuja kujifunza arna kwa kupenda hata kama ni kimoyomoyo kwamba Jiji la Dodoma limekamilisha mradi huo mkubwa," alisema.

Katika hatua nyingine, Mtaka aliitaka Kampuni ya Mohammed Builders kuhakikisha inakamilisha ujenzi wa mradi huo ifikapo Machi 17, mwaka huu, ili kumpa zawadi Rais Samia Suluhu Hassan ya kutimiza mwaka mmoja tangu awe madarakani.

"Mnajua sababu ya kutaka Machi 17 muwe mmemaliza huu mradi ni kwamba siku hiyo Rais atakuwa anatimiza mwaka mmoja akiwa madarakani, hivyo nataka tumzawadie zawadi ya hili soko. Naamini litakuwa la kisasa na machinga hawatakuwa wakipata shida," alisema.

Mtaka pia alisema atawashirikisha wataalamu wote kuhakikisha soko hilo linajengwa kisasa na linakuwa na mahitaji yote ambayo binadamu anatak-iwa kupata.

"Ndio maana wataalamu wote wapo hapa. Lengo langu tujenge kitu cha kuelewaka hata baada ya miaka kadhaa lakini kubwa nataka halmashauri zote 184 zije zijifunze hapa namna ya kujenga soko bora la wamachinga.

Hapa kutakuwa na kila kitu na litakuwa soko la saa 24," alisema.

Alilitaka Jiji la Dodoma baada ya soko hilo kukamilika kuwaondoa machinga wote waliopo katikati ya mji ili kuliweka jiji katika hali ya usafi. Katibu Tawala wa Mikoa wa Dodoma, Dk. Mganga alilipongeza Jiji la Dodoma kwa kutenga asilimia 40 ya mapato ya ndani kujenga eneo hilo la wajasiriamali kwa gharama ya zaidi ya Sh. bilioni saba huku akizitaka halmashauri zingine za mkoaa huo kuiga mfano kwa jiji hilo.

Kiongozi kutoka Kampuni ya Mohammed Builders, Mohammed Halfaj, alimhakikishia Mkuu wa Mikoa kwamba mradi huo utakamilika muda ambao umepangwa.

Rais Mwinyi asamehe wafungwa 29 z'bar

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

RAIS wa Zanzibar, Dk. Hussein Ali Mwinyi, ametoa msamaha kwa wafungwa 29 waliokuwa wakutumikia vifungo katika magereza ya Unguja na Pemba.

Msamaha huo umetolewa ikiwa ni sehemu ya maadhisho ya miaka 58 ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Taarifa iliyotolewa jana na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi, Mhandisi Zena Ahmed Said, ilisema msamaha huo unatokana na uwe-

zo aliopewa Rais chini ya kifungu cha 59 cha Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984.

Kutokana na msamaha huo, Rais Mwinyi aliamuru kuwa kifungu kili-chobaki cha wafungwa walionufaika na msamaha huo, ambao bado wanendelea kutumikia katika magereza waachiwe huru kuanzia Januari 11, 2022. Tayari wafungwa hao wameshaachiwa huo.

Msamaha huo ambao hutolewa kila mwaka katika kipindi cha sherehe za Mapinduzi, huwahusisha wafungwa ambao ni wazee sana, wenye maradhi sugu

au wenye makosa madogo.

Wengine ni wale ambao wamebakisha muda mfupi wa kutumikia vifungo sambamba na kuonyesha nidhamu nzuri gerezani na kujitua makosa yao.

Wafungwa hao, maarufu kama wanafunzi wa Chuo cha Mafunzo, wenye makosa kama vile kuua kwa makusudi, wizi wa kutumia nguvu, wizi wa mali ya umma, makosa ya kudhalilisha wanawake na watoto, dawa za kulevyu na wenye makosa mengi ya zamani kwa kawaada huwa hawapewi msamaha.

Kaimu Jaji Mkuu wa Zanzibar, Khamis Ramadhan Abdallah (katikati), akizungumza baada ya utiaji saini wa makubaliano ya ushirikiano kati ya Mahakama Kuu Zanzibar na Taasisi ya watetezi wa haki za binadamu Tanzania (THRDC), mjini Zanzibar jana. **PICHA: RAHMA SULEIMAN**

Waandishi wafunzwa utatuzi migogoro

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

WAANDISHI wa habari wametakiwa kuwa sehemu ya kutatua migogoro ili kufanya jamii kuwa na umaja na mshikamano hatimaye kusaidia kuondoa tofauti zilizopo hasa za kisiasa na kuharakisha maendeleo ya nchi.

Hayo yalielezwu jana na Mwenyekiti wa Chama cha Waandishi wa Habari Zanzibar, Abdallah Mfaume, wakati aki-fungua mafunzo ya uandishi wa habari za utatuzi wa migogoro na ujenzi wa amani kwa waandishi wa habari katika ukumbi wa kitengo cha uzazi shirikishi Kidongo Chekundu, Zanzibar. Mafunzo hayo yanasihamiwa na Search for Common Ground kwa ufadhilli wa Umoja wa Ulaya.

Alisema Zanzibar inakabiliwa na migogoro mingi ikiwamo ya ardhi, kijamii, kiuchumi, kidini na kisiasa na kwamba ikiendelea kukaa bila kuripoti-wa katika vyombo vya habari, itashindwa kupatiwa ufumbuzi.

Waandishi wa habari, alisema hujikita zaidi katika uandishi wa habari za kisiasa kipindi cha uchaguzi hali inayochangia uwapo wa migogoro hiyo.

Alisema ikiwa wanahabari watatumia nafasi yao katika kupunguza migogoro hiyo, watakuwa wamechangia kwa kiasi kikubwa katika kuleta maendeleo nchini.

Lengo la mafunzo hayo, alisema ni kuhakikisha wanapewa taaluma juu ya utatuzi wa migogoro na kuisaidia jamii katika utatuzi huo.

Alisema waandishi wa habari ni watu muhimu katika jamii na wanaweza kutoa taarifa zao katika nchi na kupatiwa ufumbuzi.

“Taaluma ya utatuzi wa migogoro ni kuhakikisha mnatoa taarifa za migogoro mbalimbali ikiwamo ya ardhi, kijamii, kiuchumi na hata migogoro ya kisiasa na kuhakikisha inapatia ufulumbuzi,” alisisisita.

Aliwataka wanahabari kuacha kuwa chanzo cha kuchangia migogoro katika jamii kwa sababu taaluma yao haiwataki kujihusisha na mambo hayo na badala yake watumie taaluma yao kutatua migogoro kwa kutoa taarifa na kufanya kazi.

Akiwasilisha mada ya dhana ya migogoro na vyanzo vya migogoro, Mwezesha Ali Haji Mwadini, alisema

Zanzibar imetoka katika migogoro hasa ya kisiasa lakini kuundwa kwa Serikali ya Umoja wa Kitaifa (SUK) mwaka 2010 kumesaidia kwa kiasi kikubwa kuwaunganisha Wazanzibari na kuwa kitu kimoja.

SUK, alisema ina manufaa makubwa kwa wananchi wa Zanzibar kuhakikisha wanaendeleza umaja, mshikamano na maelewano ili nchi iendelee kupiga hatua kubwa za kimaendeleo.

Aliwataka wanahabari kuendelea kuelimisha jamii juu ya umuhimu wa serikali hiyo ambayo imetokana na maridhiano ya kisiasa.

“Msisubiri kuripoti SUK katika serikali pekee. Ni jukumu lenu pia kwenda chini kwa wananchi kuwaelimisha na kupata maoni yao ili kuona serikali yetu ya umaja wa kitaifa inaendelea kuleta matunda kwa wananchi wa Zanzibar,” alisisisita.

Nao washiriki wa mafunzo hayo, walisema mafunzo waliyopewa yana umuhimu mkubwa kwao katika kuelimisha na kuibua changamoto zinazokabilii jamii na kuelimisha umuhimu wa serikali ya umaja wa kitaifa ambayo ina manufaa makubwa katika taifa.

Kamati ya maadili mawakili yaundwa

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

KAIMU JAJI Mkuu wa Zanzibar, Khamis Ramadhan Abdallah, amesema mahakama imeunda kamati ya maadili na nidhamu kwa mawakili na mahakimu kwa sababu baadhi yao ni tatizo katika usikilizaji wa mashauri mahakamani.

Jaji Abdallah aliyasema hayo jana Mahakama Kuu, Vuga mjini Zanzibar, baada ya hafla fupi ya utiaji saini wa makubaliano ya kurasmisha usharikiano kati ya mahakama kuu na Mtandao wa Watetezi wa Haki za Binadamu Tanzania (THRDC).

Makubaliano hayo yana lengo la kuhakikisha haki inapatikana, kuondosha malalamiko katika jamii na kushirikiana kufanya utafiti kuhusu matatizo yanayokibili mahakama na kuyafanya kazi.

Alisema anapokea malalamiko mengi ya mawakili kupokea ujira wa kazi lakini kazi hizo hawazifanyi, hawatoli ripoti vizuri kwa wateja wao na kuwa chanzo cha kuairisha mashauri ya kesi, hivyo husababisha haki isipatikane mahakamani.

Kaimu Jaji Mkuu alisema kama kuna malalamiko yoyote kutoka kwa mahakimu au mawakili hawakutenda haki, aliwataka wananchi kupeleka malalamiko yao mahakamani ili kufanyiwa kazi.

“Kamati ya maadili kwa mawakili na mahakimu ipo na imeundwa kisheria, hivyo wananchi wanaweza kuleta malalamiko yao mahakamani,” alisema.

Alisema safari ya maboresho ya mahakama inaendeleza ili wananchi kuziamini mahakama na huduma kuptikana kwa urahisi.

Mahakama Kuu, alisema imedhamiria kufanya maboresho kwa sababu im-ekumbwa na matatizo mengi na imedhamiria kuyaondosha ili kupunguza malalamiko kutoka kwa wananchi.

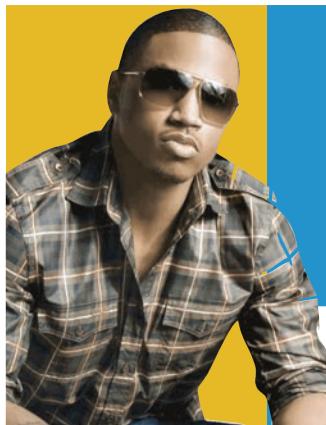
Pia alisema makubaliano hayo yata-saidia kujenga uwezo wa kutoa haki katika jamii, kushirikiana katika mambo mbalimbali ikiwamo kufanya utafiti ambao utaainisha matatizo ya mahakama na jinsi ya kuyatatuwa.

Alisema pia makubaliano hayo watafaidika kupata mafunzo katika masuala ya kutenda haki, usimakiliza wa mashauri mahakamani kwa sababu kuna tatizo hilo la usimamizi wa mashauri na watu wanalamika mashauri na hukumu hazitoki kwa haraka.

Mratibu wa THRDC Ofisi ya Zanzibar, Abdallah Ali Abeid, alisema makubaliano hayo yamefikiwa baada ya kufanya kazi nzuri na mahakama na kuamua kujirasmisha katika kushirikiana ili haki ipatikane mahakamani.

“Tumemaua kushirikiana na mahakama ili mfumo wa utoaji wa haki kuimari na ushirikiano huu utazaa matunda ndani ya miaka mitatu,” alisema.

Naye Mratibu wa THRDC Tanzania, Onesmo Olengurumo, alipongeza serikali ya Zanzibar katika kusukuma gurudumu la maendeleo na wananchi kupata fursa ya kufika mahakamani kwa wakati na kupata haki wanazostahili.

TREY KAANZA
VIBAYA 2022 Hk.14

JUMAMOSI JANUARI 15, 2022

Nipashe
MWANGA WA JAMII

BT
**BURUDANI
TELE**

SIKUBALI AMAPIANO AY anapotoa somo kiutu uzima

MJADALA kuhusu muziki mpya unaofahamika kama Amapiano, una-zidi kushika kasi hatua ambayo imewagawa pande mbili wasanii wa muziki wa kizazi kipywa.

Muziki huo wenyе asili ya Afrika Kusini, umepata umaarufu nchini na baadhi ya wanamuziki wakubwa na wale wanaochipukia wamejikuta wakiupiga na kuusifia. Hata hivyo, kuna baadhi

wa wasanii wamejitokeza kuupiga vita wakitoa hoja kwamba muziki huo unaweza kuua Bongo Fleva na kujikuta wakipoteza vipaji vyao.

Wasanii kama Maua Sama na Ali Kiba, wameweka wazi kwamba abadan hawatapiga na hawawez i kufikiria siku moja wataingia katika mkumbo huo.

Mwahamuziki mkongwe hapa nchini Ambwene Yesaya, maarufu kama AY, ameingia katika mjadala huo baada ya kuhoji kama muziki huo umeleta tija kwa wasanii walioimba. Ameuliza kama muziki

wa Amapiano una biashara kwa wasanii wa Tanzania wanapokwenda nchini Afrika Kusini.

Amesema tofauti na wenzao wa nchi hiyo, ambao wanakuja kwa wingi na kujikusanya pesa na kisha kurudi kwao.

Aidha, amewataka wadau wa muziki kujifunza biashara ya muziki kwa kufanya kila kitu ambacho kinawenza kuwaingizia pesa, badala ya sifa na umaarufu pekee.

“Wakuu, wasanii na Ma Dj waliokuwa bize kufanya Ama-

piano hapa Tanzania, mpaka leo nani kashaenda Afrika Kusini kuokota hela zao? Tujifunze biashara” amean-dika katika ukurasa wake wa Twitter.

“Maana naona wasanii na Dj's wa South Africa wanavy-okuja kuokota hela Bongo, nini shida”.

BASI SAWA

Usiniache' ya Zabron Singers hatari tupu

HATIMAYE kundi la muziki wa Injili, Zabron Singers, limeachia video ya wimbo wao mpya 'Usiniache'ambao unaendelea kufanya vizuri.

Japhet Zabron ambaye ni mwandishi na mtunzi wa nyimbo za kundi hilo, ameli-ambiuza BT kuwa wamekuwa na desturi ya kuandaa kazi mapema ili kuwapa furaha mashabiki wao.

"Usiniache ni wimbo unaofanya vizuri kwa sasa na tunamshukuru Mungu umeendelea kushika namba za juu kwenye chati ya muziki katika mtandao wa YouTube," amesema.

Alongeza kwa kusema: "Tunamshukuru Mungu kwa kutufikisha mwaka mpya 2022 na habari njema ni kwamba mwaka huu kuna ujio wa albamu kutoka kwa baadhi ya waimbaji ndani ya kundi.

Ibraah ebu kuwa na huruma

MAMBO yanazidi kwenda kasi, kwani mwanamke aliyepata mtoto na msanii kutoka Konde Gang, Ibraah amezidi kutoa malalamiko yake kwamba nyota huyo hana msaada kwa mtoto wake.

Kim Mishepu ambaye amekuwa na uhusiano na Ibraah kabla hajakuwa staa na kumzalia mtoto mmoja wa kike aitwaye Yasreen, amesema anazidi kuellemewa na malezi kutokana na baba yake kushindwa kutoa pesa za matunzo.

"Nimeamua kuweka

wazi
kila mtu
afa- hamu kwamba
Ibraah hana msaada
wowote kwangu, mimi
mwenyewe naumwa lakini
hajali chocrote, wakati
mwingine napata wakati
mgumu kwani sina kitu,"
amesema Kim.

Kumbe Billnass anapenda wali maharage

MWANAMUZIKI wa muziki wa Bongo Fleva, Faustina Mfinanga maarufu 'Nandy' amefunguka chakula anachokipendelea zaidi mpenzi wake Billnas kuwa ni wali maharage nazi.

Mwanamuziki huyo ambaye amelamba dili nono la kuwa ba-

lozi wa nazi ya Azania 'Azania Coconut Cream' amesema hayo juzi wakati wa uzinduzi wa bidhaa hiyo mpya kutoka katika kampuni ya Azania Group.

"Billnass anapenda sana wali maharage nazi, lakini sitaki sana kutoa siri za ndani asije mtu

akapika wali maharage nazi bure ha ha ha" alisema Nandy

Nandy alisifia kiungo hicho cha nazi kuwa ni bora kuliko zingine alizowahi kuzitumia katika mapishi kwa kuwa kinavutubisho vya kutosha.

Maisha ya Utata; Kila mtu atakula ulichopanda

Na Adam Fungamwango

MAISHA ya Utata' ni filamu yenye mafunzo mengi kwenye jamii kwa nyanja mbalimbali. Mtunzi hakulenga jambo moja, bali alitaka kuifundisha jamii vitu kadhaa ambavyo inabidi iwe navyo makini.

Kwa mabinti wanafunzi, filamu hii inawafundi-sha wafuatilie kwa makini masomo yao na si kujiingiza kwenye masuala mengine,

ikiwemo mapenzi.

Kwa upande wa wazazi ina wafundisha wasiwe na miyo migumu. Ni kweli mara nyingi wanakutana na changamoto kubwa ambazo zinafanywa na watoto wao, lakini inabidi wawe wepesi wa kufanya maamuzi, na hata kusamehe.

Pia inafundisha jamii kuwa na roho nzuri. Roho njema ya kusaidia kama ukimkuta njiani mtu ni mhitaji, au kuna kitu umefanya njiani kwa

bahati mbaya, saidia, omba msamaha, unaweza kuwa umefanya jambo ambalo wewe mwenyewe hujui kuwa linaweza kukusaidia.

Zamda ambaye ni mwanafunzi, lakini anaingia kwenye mahusiano na kijana Zumbe. Yalikuwa ni ya siri, lakini mimba ikawaumbua.

Zamda anatengwa na wazazi wake. Anatumiliwa na kwenda kuishi kwa Zumbe, ambaye kwa bahati nzuri hakuikataa mimba wala

mpenzi wake.

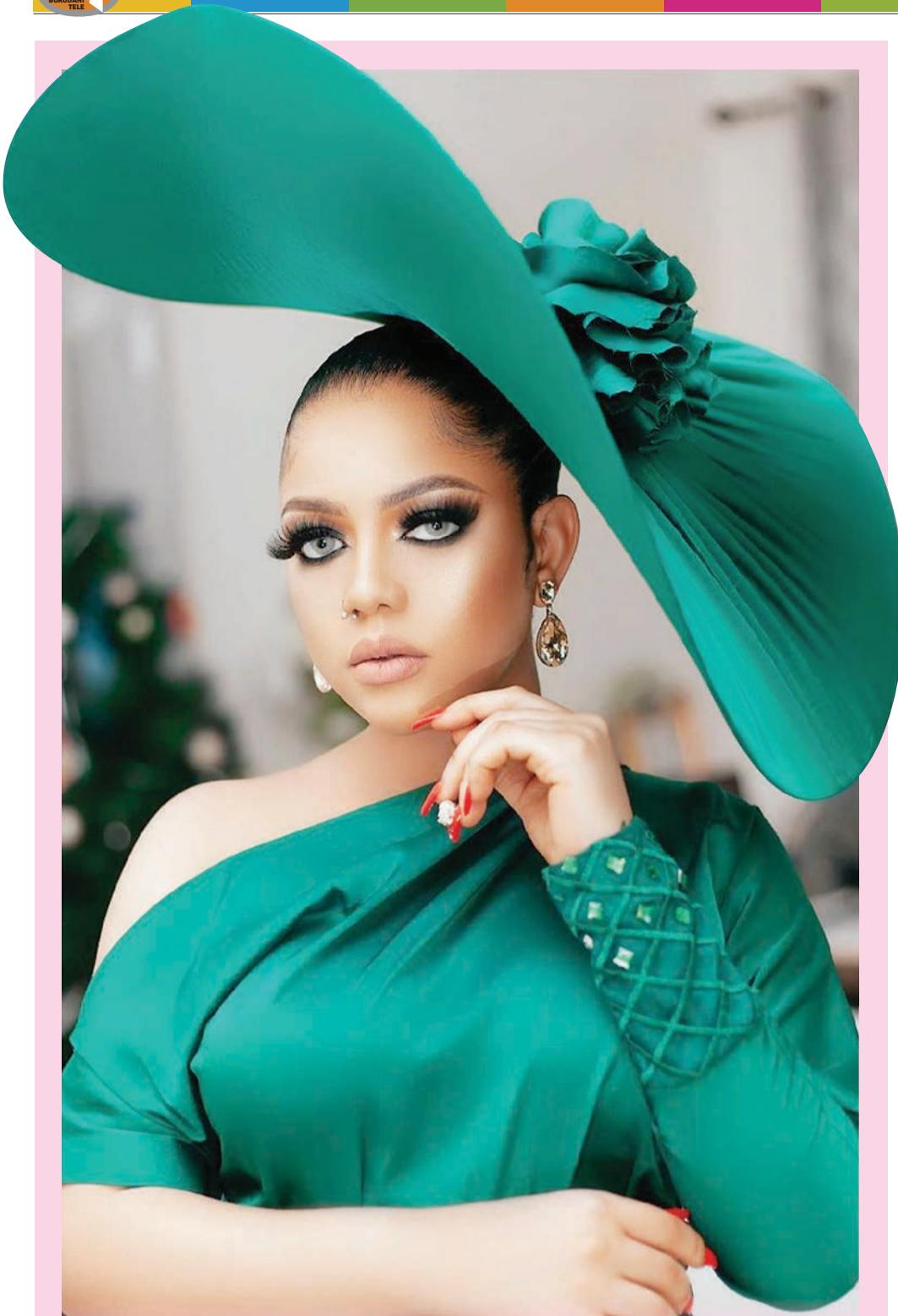
Mzee Pandu ambaye ni baba wa Zamda, hakujuishughulisha na chocrote kile juu ya binti yake. Wakawa ni kama watu waliotengwa. Lakini kupendana kwao kukawa faraja. Hata hivyo hawakuwa na kitu chocrote zaidi ya kubangaiza tu.

Rafiki ya Zumbe analotaka mjini kumfuata ili akafanye kazi. Hata hivyo inashindikana kwa sababu siku chache zilizopita akiwa

na balskeli, alimgonga bibi mmoja, akapoteza vyeti vyake wakati anakimbia.

Hata Zumbe alipokwenda kwa shangazi yake naye kutaka acae na binti aliyempachika mimba, alikataa katakata.

Zamda akakimbia kwa bibi yake ili amuombee msamaha kwa baba yake. Hilo linafanyika, lakini wakati Zumbe anakuja kwenye kikao, bibi akamkumbuka kuwa ndiye kijana aliyemgonga na

Kama kuachwa haliwahusu!

MAMA mtoto wa mwanamuziki wa Bongo Fleva, Rayvanny, amekasirishwa na tuhuma kwamba ameachwa akisema suala hilo haliwahusu wengine.

Akitumia ukurasa wake wa Instagram, Fahyma maarufu kama Fahyvanny, amewataka watu kuacha

kujadili uhusiano wake na Rayvanny na kwamba kama kuachwa au kutoachwa ni suala lake binafsi.

"Nasema hivi mnikome jamani Fahyma kaachwa kaachwa, nimechoka na kama sijaachwa je? na wewe unayeendelea kunichokonoa endelea kuna jambo unalitaka". ameandika

e

y.

n

pasikeli na kushindwa kumpa wnsaada, akamkimbia. Bibi kikabdalika na kusema kama ndiyo huyu hata yeye anapanga kupata msamaha.

Baada ya kuona mambo wanazidi Zumbé, akaamua niwalo na liwe, akamwamnia laivu Zamda kuwa sasa ameamua kwenda mjini akutafuta maisha, maana kila analofanya linashindikana.

Zamda akiangalia atakaa nani na mimba ile, hajui la kufanya kwani wazazi wamtemtua. Baada ya aliyempa mimba kuondoka, binti huyo akajitia kitanzi, akajiuia.

Fasta wameachia ngoma 2022

Na Adam Fungamwango

MWAKA mpya wa 2022 umeanza na 'fastा' tu na baadhi ya wasanii wameshaanza kwenda nao sambamba kwa kutoa ngoma.

Wapo walioumaliza mwaka 2021 kwa kutambulisha ngoma zao ambazo zinatamba kama Platform TZ akimshirikisha Ruby na ngoma yao ya 'Vitamu' iliyotoka Desemba 17, Zuchu akimshirikisha Bountle Smith akitoa kitu kinaitwa 'Kitu', kikitoka Desemba 22 na mwishoni kabisa mwa mwaka jana Desemba 31, Mr Blue aliufunga kwa kutoa ngoma akimshirikisha Aslay, ngoma inaitwa 'Mpenzi Adui'.

Lakini kuna wasanii, tena wakubwa tu, mwaka ulipoanza wala hawakusubiri wala 'kulaza damu', wakaibuka na ngoma zao za kufungulia 2022. Wasanii hao ni hawa na ngoma zao ni hizi.

Harmonize-Serious Love

Katika hali inayoonyesha kuwa wasanii wa Kitanzania wameanza kubadilika taratibu, msanii Harmonize licha ya kutoa ngoma yake mapema tu 2022, Januari 2, lakini ameimba kwa lugha ya kingereza.

Inaonyesha kuwa wasanii wa Kitanzania wameanza kuitaka kulishika soko la muziki nje ya nchi na hii ni baada ya kukubalika kwenye nchi kadhaa duniani.

'Serious Love', ndiyo wimbo uliofungua mwaka wa Harmonize.

The Ben ft Diamond Platnumz-Why

Simba, Diamond Platnumz, huwezi kumkosa kwenye shughuli kama hizi. Naye ni lazima aweke rekodi yake.

Safari hii amekuja kivingine. Ameshirikishwa na msanii The Ben kutoka nchini Rwanda kwenye singo ya 'Why', ambayo ipo kwenye lebo ya WCB. Ngoma hii imetoka Januari 4, siku nne tu baada ya kuingia kwa 2022.

Ni wimbo wa mapenzi ambaao umeimbwa kwa lugha tatu, ya kiingereza, kiswahili na kinyarwanda.

Killy ft Harmonize

Msanii Killy, naye hakujiweka nyuma, ametoa ngoma yake mpya aliyoiita 'Ni wewe'. Ni wimbo wa mapenzi ambaao ameutoa Januari 12, akimshirikisha 'Tembo', Harmonize ambaye anaonekana kama vile mwaka 2022 ameamua kufanya mambo makubwa ya kutoka na ngoma kibao pamoja na 'kolabo' za kutosha.

Rayvanny-Rara

Msanii Rayvanny ambaye mwenyewe anajiita Chui, naye ameingia kwenye orodha ya wasanii waliouanza mwaka 2022 kwa kishindo baada ya kutoa singo yake iitwayo 'Rara'. Ameitoa Januari 5. Kama nilivyosema kuwa wasanii wa Kitanzania wanaangalia soko la ndani na nje, kwani wimbo huu pia ameimba kwa lugha ya kiswahili na kiingereza.

Willy Paul ft Jux-Nimelewa

Usidhani ni wimbo wa kilevi, hapana, ni wa mapenzi. Kuna mtu ameilewa kwa mapenzi ya mtu. Ni Willy Paul ambaye amemshirikisha Jux kwenye ngoma 'Nimelewa'. Hii imetoka Januari 5 na kuwa mmoja wa wasanii wa mwanzo kuanza mwaka 2022 vizuri kwa kutoa pini la ukweli.

Momoa, Lisa wavunja ndoa yao

MWIGIZAJI nyota wa Marekani, Jason Momoa amempa talaka mke wake Lisa Bonet, baada ya miaka 17 ya ndoa yao.

Momoa aliandika katika ukurasa wake wa Instagram kwamba wameamua kuvunja ndoa yao huku wakiendelea kushirikiana katika mambo ya kifamilia.

Momoa na Bonet walanza uhusiano wa kimpenzi mwaka 2005, walifunga ndoa 2017 na katika masha yao walipata watoto wawili.

O Yeong-su won wa Squid Game kuwania tuzo

MSANII wa filamu ambaye amefanya vizuri katika tamthilia ya Squid Game, O Yeong-su won, ametajwa kuwa mionganii mwa watu watakaowania tuzo ya juu ya Golden Globe.

Su Won ambaye sasa ana miaka 77, amekuwa msanii wa kwanza kutoka Korean kuta jwa katika tuzo hizo am-bazo zinawaniwa na waigizaji maarufu duniani.

Katika filamu ya Squid Game, O Yeong-su amekuwa mshiriki mwenye umri mkubwa na ndiye aliyeonekanika kuandaa mchezo huo ambao kimsingi huchewa na watoto, lakinii ultengenezewa filamu iliyoferi-kiwa kupendwa duniani kote.

Julia nguo tu ukarogeka

UMESIKIA alichofanya rapa Kanye West wakati akibembel-eza mapenzi kwa Julia Fox? Basi unaambiwa msanii huyo bilionea ilimbidi kwenda dukani na kumnunulua shehena ya nguo mrembo huyo kabla ya kwenda kulala naye hotelini.

Kulingana na Fox wakati akifanya mahojiano na jarida moja, mwanamuziki huyo alifanya hivyo kama kumpa heshima kwa kumkubalia kuwa katika uhusiano..

"Inafurahisha kuona ndoto ya kila mwanamke inapokuwa kweli, ilikuwa kama kweli muda wa Cinderella. Sifa-hamu nini kilifanyika au yote aliyofanya katika muda ule," amesema.

Trey kaanza vibaya 2022

MWANAMUZIKI wa Marekani, Trey Songz, ameanza vibaya mwaka 2022 baada ya kutuhumiwa kumbaka mchezaji wa mpira wa kikapu, Dylan Gonzalez.

Mrembo huyo ambaye alikuwa akichezea timu ya Nevada, alitoa tuhuma hizo kupitia ukurasa wake wa Instagram, akisema mwimbaji huyo nyota alimbaka na kumuambukiza ugonjwa wa zinaa.

"Alitumia nguvu na kunilazimisha kufanya naye mapenzi na kunisababishia ugonjwa, alinishika kwa nguvu kwa mikono yake wakati tukiwa hoteli ya Las Vegas," amesema.

Doris hongera kuliimarisha penzi

MSANII wa filamu kutoka Nollywood, Doris Ogala, ameibuka na kuweka sawa uhusiano wake baada ya kusema bado yuko katika mikono salama ya mume wake.

Mwigizaji huo ameamua kuweka wazi suala hilo baada ya kuwepo na uvumi kuwa amepewa talaka na mume wake hivi karibuni.

Katika ujumbe aliuweka katika ukurasa wake wa Instagram, Doris amesema ndoa yake ipo imara na anaendelea kuishi katika nyumba moja na mume wake.

SHUJAA PANYA MAGAWA

Na Mwandishi Wetu

NI nadra kusikia kifo cha mnyama kinaombolezwa dunia nzima. Pengine panya kutoka Tanzania anayeitwa Magawa, ameweka historia kwa kuwa maarufu na kifo chake kuombolezwa duniani kote.

Panya huyo mkubwa anayet-ambulika kama shujaa, alitumika kutafuta na kutequa mabomu ya ardhini na vilipuzi vingine katika nchi zilizokumbwa na vita.

Kifo cha Magawa kiliwashtua watu wengi na katika muda mfupi baada ya kutolewa tangazo lake, mitandao ya kijamii ilivamiwa na watu kwa ajili ya kuomboleza na kusifia kazi yake iliyoitukuka.

Taarifa ya kifo chake ilitolewa katika ukurasa wa instagran unaomilikiwa na shirika la Apopo ambalo linaendesha mradi wa utafiti wa panya katika Chuo Kikuu cha Sokoine mkoani Morogoro.

"Magawa alikuwa na afya njema wiki jana, lakini afya yake ilianza kudhoofika mwishoni mwa wiki hii na kuaga dunia akiwa na umri wa miaka minane," ilisema taarifa hiyo.

Katika uhai wake, panya huyo alisaidia kugunduliwa kwa zaidi ya mabomu 100 ya kuteqwa ardhini nchini Cambodia.

Kutokana na mchango wake huo na kunusuru maisha ya maelfu ya watu, Septemba 2020, alikabidhiwa Medali ya Dhahabu ya PDSA, ambayo ni tuzo ya juu zaidi ya ushujaa ambayo mnyama anaweza kupokea.

Hata hivyo, mwaka jana Magawa alistaafu na panya mwininge anayeitwa Ronin alichukua nafasi yake.

Pamoja na kuzaliwa na kukulia Tanzania, panya Magawa alikuwa akiwa nchini Cambodia na mazishi yake yalifanywa hukohuko.

SIRI YA PANYA MAGAWA

Kulingana na watafiti kutoka Apopo, panya huyo mkubwa kutoka Afrika, alikuwa na uwezo mkubwa wa kubaini mabomu ya kuteqwa ardhini.

Magawa ameweza kunusa mabomu 70 na silaha 38 ambazo hazijalipuka katika maisha yake.

Shirika la matibabu ya wanyama la Uingereza lisilokuwa la kiserikali (PDSA) lilimtuza medali ya dhahabu kutokana na kujitolea kwake kuokoa maisha kuitia kazi yake ya kubaini mabomu hatari yaliyotegwa ardhini nchini Cambodia.

Ndani ya nchi hiyo, inadhaniwa kuna mabomu zaidi ya milioni sita yaliyotegwa ardhini.

Panya huyo ambaye ana umri wa miaka nane mpaka anapoteza uhai wake, alipewa mafunzo na shirika lisilo la kiserikali la Apopo kutoka Ubelgiji, makao makuu yake yapo Tanzania. Shirika hilo limekuwa likiwalea wanyama wa naofahamika kama Panya buku ambao wana uwezo wa kugundua uwepo wa mabomu ya kuteqwa ardhini.

- **Kazi yake imeokoa maelfu ya watu**
- **Dunia yaomboleza kifo chake**

**“
Magawa
ameweza ku-
nusa mabomu
70 na silaha 38
ambazo hazi-
jalipuka katika
maisha yake.**

Wanyama hao wanafuzu baada ya kuwapa mafundisho.

Ofisa Mkuu Mtendaji wa Apopo, Christophe Cox, amesema kifo cha Panya Magawa kimewa pa nguvu ya kuwafundisha wenye, mpaka sasa wana panya 20 ambao wameanza kufundishwa na wanaonyesha matokeo mazuri.

Kulingana na Apopo, Magawa alizaliwa na kulelewa Tanzania akiwa na uzani wa kilo 1.2 na urefu wa senti mita 70.

Japo ni mkubwa kuliko spishi zingine za panya, Magawa ni mdogo na mwepesi kiasi kwamba hawezu kulipua mabomu akitembea juu.

Panya hao wanafundishwa kubaini kemikali iliyoitumiwa katika vilipuzi, wanaweza kunusa

na kugundua mabomu kwa haraka zaidi.

Magawa peke yake alikuwa na uwezo wa kusaka mabomu katika eneo lenye ukubwa wa uwanja wa mpira wa tenesi kwa muda wa dakika 20 pekee, jambo ambalo Cox anasema lingemchukua mtu mwenye kifaa cha kubaini vifaa vyaa chuma kati ya siku moja hadi nne.

Ili aweze kufuzu mafunzo, panaya inawachukua takriban mwaka mmoja kabla ya kuwa na uwezo wa kugundua mabomu yaliyotegwa ardhini.

Panya huyo alikuwa na uwezo kutumia saa moja na nusu kwa siku nyakati za asubuhi kufanya kazi.

Mkurugenzi Mkuu wa PDSA, Jan McLoughlin anasema kazi yake katika shirika la Apopo ilikuwa ya kipekee na ya kuridhisha.

"Kazi ya Magawa imeokoa na kubadilisha maisha ya binadamu ambao wanaathiriwa na mabomu hayo ya kuteqwa ardhini. Kila uvumbuzi alioufanya umezunguza hatari ya kujeruhiwa au kufariki kwa watu." anasema

Kwa mujibu wa shirika lisilokuwa la kiserikali la kuondoa mabomu nchini Cambodia (HALO Trust), zaidi ya watu 64,000 walijeruhiwa na wengine 25,000 kukatwa viungo vyaa mwili kutohana na milipuko ya mabomu ya kuteqwa kuanzia mwaka 1979.

Watanzania asilimia 60 kupatiwa chanjo corona

• Elimu yaondoa hofu, mashaka kwa jamii

Ofisa Afya Manispaa ya Itigi, mkoani Singida akitoa chanjo katika Kampeni ya Mpango Shirikishi na Harakishi Awamu ya Pili, iliyotekeliza katika mikoa mbalimbali nchini mwishoni mwa mwezi Desemba mwaka jana. Kampeni ililenga kuwafikia wananchi katika maeneo yao ya kazi, biashara na nyumbani. **PICHA: Mary Geofrey**

Na Mary Geofrey

TAKWIMU zinaonyesha kuwa, hadi kufikia Desemba 18, mwaka jana, jumla ya watu 1,275,795 wamepata chanjo ya UVIKO-19 sawa na asilimia 2.21 ya Watanzania wote.

Mganga Mkuu wa Serikali, Dk. Aifello Sichwale, anaeleza takwimu hizo zilitolewa Desemba 21, mwaka jana, wakati wa semina ya Uhamashajhi na Utoaji wa Chanjo kwa Wataalamu wa naotekeleza Mpango Harakishi na Shirikishi Awamu ya Pili, unaocheleza na Wizara ya Afya, Kitengen cha Elimu kwa Umma.

Dk. Sichwale anasema hadi mwezi Desemba mwaka jana, kupitia ushirikiano na mashirika mbalimbali (COVAX Facility) na wadau wa maendeleo ambapo nchi ilipata chanjo kwa asilimia 20 ya wananchi na mpaka sasa jumla ya dozi 4,421,540 zimeingia nchini.

Juhudi mbalimbali zinaendelea ili kuweza kupata kiasi cha chanjo kitakachowezesha kuchanjo asilimia 60 ya wananchi ambacho kitawezesha kufikia kiwango cha kinga kinachohitajika

4,000

Anasema kila mkoa utatakiwa kuchanja watu 4,000 hadi 5,000 kwa siku ili kufikia lengo la kuchanja asilimia 60 ya Watanzania.

kulinda jamii yote," anasema.

Naye Katibu Mkuu, Wizara ya Afya, Prof. Abel Makubi, anasema mpango huo, Harakishi na Shirikishi Awamu ya Pili wa Kampeni ya Uhamashajhi na Utoaji Chanjo ya UVIKO-19, unalenga kuchanja watu 80,000 hadi 100,000 kwa siku.

Anasema kila mkoa utatakiwa kuchanja watu 4,000 hadi 5,000 kwa siku ili kufikia lengo la kuchanja asilimia 60 ya Watanzania.

Anasema awamu ya kwanza ya mpango huo, walikuwa wakichanja watu 20,000 hadi 40,000 na ndio sababu ya kuanzisha mpango huo harakishi na shirikishi.

"Mpango huu utahusisha mitaa na nyumba kwa nyumba na

pamoja na kuhamasisha chanjo, watalamu wa afya, watatoa huduma za kupima na matibabu kwa wagonjwa waliopatikana na magonjwa," anasema.

Aidha, anasema tafti zinaonyesha kuwa, asilimia 70 ya Watanzania wapo tayari kuchanja chanjo ya UVIKO-19.

Anasema pia kwa upande wa Afrika, utafiti unaonyesha asilimia 70 hadi 80 wapo tayari kupata chanjo ya UVIKO-19.

Anasema wameanza kufanya Utafiti wa Chanjo wa UVIKO-19 na magonjwa mengine nchini.

Prof. Makubi anasema Wizara ya Afya, pia inaendelea kutoa elimu kwa jamii ili ielimike na kuanza kuelimishana wenyewe katika kudhibiti maambukizi ya ugonjwa huo.

Anaeleza serikali imetumia mfumo wa afya na serikali za mitaa kuhakikisha elimu inawafikia moja kwa moja wananchi na kupata chanjo.

"Kupitia elimu inayotolewa watu wanaelimika bila kufunga mipaka ya nchini na shughuli za uchumi zinaendelea," anasema Prof. Makubi.

Anasema awamu ya kwanza ya mpango huo, ilifanikisha watu ku-

60%

Aidha, Prof. Makubi, anasisitiza serikali ina njema ya kuwakia afya njema Watanzania kwa kuhakikisha wanachanja kwa asilimia 60.

jitokeza kwa wingi kupata chanjo na kusababisha chanjo za Johnson & Johnson kumalizika kwa wakati.

Anasema kwa sasa kuna aina mbili za chanjo na wananchi waendelee kuchanja ambazo ni Pfizer na Morderna.

"Hutua hii inaonyesha kuwa Rais Samia anawapenda Watanzania na kuwaona wananchi wanakuwa na afya njema, tume-fanya kuwa harakishi kwa sababu ugonjwa wenyewe ni haraka na unaaua watu kwa haraka," anasema Prof. Makubi.

Anawahimiza pia kuwapa moyo wananchi na kuwaonyesha umuhimu wao katika kupata chanjo na faida zake.

HAKUNA LENGO BAYA

Aidha, Prof. Makubi, anasisitiza serikali ina njema ya kuwakia afya njema Watanzania kwa kuhakikisha wanachanja kwa asilimia 60.

"Hakuna chanjo iliyofanikiwa kwa kulazimisha bali kwa kuelimishana na wananchi na kuelewa sayansi, hivyo baadae mtu kua-mua kuchanja Kwa hiari yake," anasema Prof. Makubi.

Anasema kampeni hiyo itaenda kuwatumia viongozi wa mitaa wenye na kwamba kampeni ya mtaa kwa mtaa, haileti ulazima bali ni kupeana elimu ngazi ya mtaa na wananchi kwa hiari yao kwenda kuchanja.

Prof. Makubi anaongeza kwamba licha ya chanjo bado wananchi wanatakiwa kuendelea kuchukua tahadhari kwa kunawa mikono mara kwa mara kwa maji tiririka na sabuni, kuepuka misongama-no na kuvaan barakoa.

"Jambo jingine niwakumbushe wananchi kufanya mazoezi pamoja na kula lishe bora, kwani mazoezi ni muhimu na inasaidia mifumo ya hewa kuwa mizuri," anasitisita Prof. Makubi.

Naye, aliyekuwa Katibu Mkuu, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Prof. Riziki Shemdoe, anasema ni muhimu kushirikishana na viongozi wa dini, mitaa na kimila ili kuwa na namna bora ya kuwafikia wananchi ili kuwalinda wazee waliopo majumbani.

Kadhalika aliwataka viongozi hao kuendelea kuwaelimisha wananchi kuhusu umuhimu wa chanjo ya UVIKO-19 na kuendelea kuchukua tahadhari za kujikinga na ugonjwa huo.

Hali ya ugonjwa nchini

Aliyekuwa Waziri wa Afya, Dk. Dorothy Gwajima, anasema maambukizi ya UVIKO-19 yanaongezeka nchini, hivyo wananchi wanatakiwa kuendelea kuchukua tahadhari.

Ametolea mfano idadi ya sam-puli zinazopokelewa Maabara Kuu ya Taifa ni 47 kwa siku, tofauti na siku za nyuma zikiwa zinapokelewa sampuli 14 kwa siku, halii inayoonyeshi idadi ya maambukizi inaongezeka.

Dk. Gwajima anasema, wananchi wamekuwa hawachukulii suala hilo kwa uzito unaotakiwa na ndio sababu hawaendelei kuchukua tahadhari.

"Kasi ya kujikinga na maambukizi bado ni ndogo licha ya kuwa wananchi wanaendelea kuchanja bado wanahitaji msukumo," anasema Dk. Gwajima.

Akizingumzia hali ya wag-onjwa wa UVIKO-19, anasema kati ya wagonjwa 10 wanaofariki dunia, saba kati yao ni wale amba-hawajachanja na wengine watatu ni wale waliochanja lakini waliozidiwa na magonjwa mengine kama shinikizo la damu, kisukari na wazee.

"Tunataka tusikilizane kila mtu achukue tahadhari na serikali haitaki kutumia nguvu kuwasihii wananchi na kutoa makatazo ya kushereke Sikukuu, bali jamii inatakiwa kuchukua tahadhari zote," anasema.

HABARI KIMATAIFA

Mji wa kale uliozama baharini watafutwa

MOMBAI, INDIA

MJI wa kale wa India ulioitwa Dwarka, unaosemekana kuzama chini ya Bahari ya Arabia, umeanza kutafutwa na wana akiolojia wa chini ya maji.

Kazi inayotazamiwa ni utafutaji wa misingi ya kuta zake za jiji hilo ili kuthibitisha uwepo wake.

Mji huo ulikuwa moja ya vituo saba vya hija takatifu nchini humo, pia Dwarka sio tu kwa umuhimu wa kidini, bali pia kwa akiolojia.

Taarifa za zamani za mji huo, unaojilikana katika Epic Mahabharata kama ufalme wa kale wa Krishna, ilienea karibu kilomita 84 kama jiji lenye ngome ambapo Mto Gomti na Bahari ya Arabia hukutana.

Kulingana na maandishi hayo, mji huo wa zamani ulizama chini ya Bahari ya Arabia baada ya kifo cha Krishna.

Katika nusu ya pili ya karne iliyopita, wanaakiolojia walifanya majaribyo ya kupata uthibitisho wa kimwili wa mji huo uliozama karibu na wpani ya Dwarka ya sasa ili wawewe kuthibitisha kuwepo kwake bila shaka.

Matokeo yake, vitu vingi vya kale vimegunduliwa chini ya maji kama vile mawe na nguzo, hata hivyo, umri kamili wa matokeo yake bado unajadiliwa.

Wana akiolojia wanapanga kuchimba chini ya maji ili kutafuta misingi ya kuta za mji huo wa kale. Iwapo wata-pata eneo kamili la makazi hayo, utakuwa na umuhimu mkubwa wa kihistoria ya India.

BBC

Al Shabaab yaitishia Kenya

NAIROBI, KENYA

KUNDI la Al-Shabaab limetishia kufanya mashabulizi zaidi nchini Kenya ili kulipiza kisasi kutohana na uwepo wa wanajeshi wake ndani ya Somalia.

Kitengo cha habari cha Al-Shabaab, kilisema hilo katika video fupi mpya iliyotolewa jana na kusambaa katika mitandao ya kijamii ya Rocket Chat na Telegram.

"Tunatumua salamu kwa Kenya, tume-funga safari ambayo haina kurudi nyuma, hizi ni nyakati za mwisho." Ilisema taarifa hiyo.

Chombo cha habari kinachohusishwa na kundi hilo kimedai hivi majuzi kwamba wanamgambo hao walizidisha mashabulizi yao nchini Kenya katika wiki za hivi karibuni kuelekea mwaka mpya.

Tangu Januari 3 mwaka huu, takriban watu 13 wameuawa katika mashambulizi yanayoshukiwa kufanya na Al-Shabaab katika mikoa ya pwani ya Kenya iliyo jirani na Somalia.

Al-Shabaab imekuwa ikifanya mashambulizi nchini Kenya tangu mwaka 2011, wakati wanajeshi wa nchi hiyo walipovuka mpaka na kuingia Somalia kupambana na kundi hilo la kigaidi.

DW

Raia waliokimbia chanjo warudishwa Rwanda

KMU, DRC

RAIA 100 wa Rwanda amba walikimbilia kisiwa kilichopo ziwa Kivu katika nchi jirani ya Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo, kuepuka kupata chanjo ya Corona wamerudishwa nchini kwao.

Hata hivyo, watu wawili wanadaiwa kutoonekana katika kundi hilo huko operesheni ya kuwasaka ikiendelea.

Ofisa wa Kisiwa hicho cha Idjwi, Roger Ntambuka, alitambia BBC kwamba

mamlaka iliweza kufanya mazungumzo na Wanyarwanda hao ili kuwarejesha nyumbani kwao.

"Hakukuwa na sababu ya Wanyarwanda hawa kubaki hapa. Tuliweza kuwashawishi," alisema.

Alisema raia hao ni wanawake, wanauke na watoto, walio ondoka kueleka nyumbani kwa boti.

Gavana wa Jimbo la magharibi mwa Rwanda, alisema hakuna na habari kuhusu watu hao waliokimbia na hai-

jabainika kama mamlaka ilihuksika katika kuwarejesha nchini kwao.

Wiki iliyopita mamlaka ya Burundi iliyafokuza zaidi ya Wanyarwanda 10, waliokuba wameingia nchini humo kukwepa chanjo ya lazima ya corona na kuwarudisha nyumbani.

Raia wa Rwanda lazima wapewe chanjo ili kuruhusiwa kutumia usafiri wa umma, kwenda kwenyenye maeneo ya starehe na migahawa au kuhudhuria hafla za umma.

BBC

Waumini wa Kihindu wakiwa katika hali mbaya ya kubanana wakati walipowasili kwa ajili ya hija ya kidini katika mto Ganges katika kisiwa cha Sagar, Jimbo la Bengal magharibi nchini India jana. (PICHA: REUTERS)

Polisi yawakamata watu wanne wakidaiwa kula nyama za watu

ABUJA, NIGERIA

POLISI katika Jimbo la Zamfara kaskazini-magharibi mwa Nigeria, wame wakamata watu wanne wanaodaiwa kuhusika na ulaji nyama za watu na kuza sehemu za binadamu.

Kamishna wa Polisi katika Jimbo hilo, Ayuba Elkanah aliwaambia waandishi wa habari kwamba washukiwa hao walikamatwa baada ya maofisa wa upellezi kupata maiti katika jengo ambalo halijakamilika, huku baadhi ya sehemu za mwili zikiwa zimetolewa.

Ugunduzi huo ultokana na harakati za kufanya uchunguzi wa kupotea kwa mvulana wa miaka tisa.

Washukiwa hao wakiwemo wa-

naume watu wazima wawili na wawulana wawili, walikamatwa wiki iliyopita na washukiwa wengine wa genge hilo bado wanasakwa.

Mkuu huyo wa polisi alisema hadi sasa uchunguzi umebaini kuwa mara mbili kiongozi wa genge hilo aliwalipa washukiwa wengine watatu kiasi cha Naira laki tano kwa ajili ya kupata sehemu za binadamu.

Kuhusika na uuzaaji wa sehemu za binadamu na ulaji nyama si jambo la kawaada katika Jimbo la Zamfara. Lakini ni moja wapo ya maeneo ya Nigeria yaliyokumbwa na wimbi la mauaji na utekaji nyara kwa ajili ya fidia na magenge yenye silaha.

Hata hivyo, serikali inakabiliwa na

ukosoaji kwa kushindwa kukabiliana na ghasia hizo.

Hata hivyo, wakati wa mkutano huo Kamanda Elkanah, alisema vikosi vya usalama pia vimewaokoa watu kumi na saba waliotekwa nyara hapo awali kuto ka Jimbo jirani la Niger na kupelekwa Zamfara.

Alisema vikosi vya usalama vilivyokuwa kwenye doria pia vimefanikiwa kupata baadhi ya silaha ikiwa ni pamoa na vifaa vya kurusha roketi kutoka kwa genge moja baada ya makabiliano ya risasi karibu na msitu.

Wiki iliyopita, takriban watu 200 walipotiwa kuuawa wakati wa msururu wa uvamizi katika vijiji kadhaa jimboni humo.

BBC

MATANGAZO MCHANGANYIKO

OFISI ZA MATANGAZO MIKOCHENI
INDUSTRIAL AREA, PO.BOX 31042,
DAR ES SALAAM. MOB: +255 - 0782253676

KUPOTEA KWA CHETI	KUPOTEA KWA CHETI	KUPOTEA KWA KADI YA GARI	KUPOTEA KWA KADI YA GARI	TAARIFA YA KUFUNGA KAMPUNI MWASHA JOJE LTD
		<p>KUPOTEA KWA KADI YA GARI</p> <p>EDNA LUCAS TARIMO anatangaza kupotelewa na kadi ya gari aina ya TOYOTA HILUX yeny namba za usajili T 483 CFC chasis namba YN850005943, engine namba 2Y0516998, yeyote atakayeikota atoe taarifa kituo chochote cha polisi Polisi taarifa KIL/MOS/RB/18067/2022</p>	<p>KUPOTEA KWA KADI YA GARI</p> <p>BERIT MARIE SKAARE anatangaza kupotelewa na kadi ya gari aina ya TOYOTA X TRAIL yeny namba za usajili T 507 CSE, chasis namba TNT31001204, engine namba QR25471813A, yeyote atakayeikota atoe taarifa kituo chochote cha polisi Polisi taarifa IRI/IRI/RB/17000/2022</p>	<p>Tunapenda kuutarifu umma kuwa katika kikao cha bodi cha wakurugenzi kilichofanyika tarehe 20/12/2021 kiliazimia kufunga kampuni ya MWASHA JOJE LTD yeny namba za usajili NO.123485 kuanzia tarehe 20/12/2021, kwa maelezo au madai wasiliana na 0784470615 au 0715470615</p>
MUSSA JUMA MUSSA anatangaza kupotelewa na cheti cha kidato cha nne chenye index namba S1172-0028 kilichotolewa na baraza la mitihani kupitia shule ya secondary ya NIANJEMA mwaka 2017, yeyote atakayeikokota atoe taarifa kituo chochote cha polisi Polisi taarifa PWA/BAG/RB/18795/2022	RAHMA OTHMAN MLINGA anatangaza kupotelewa na cheti cha kidato cha nne chenye index namba S0622-0062 kilichotolewa na baraza la mitihani kupitia KUNDUCHI GIRLS ISLAMIC HIGH SCHOOL mwaka 2014, yeyote atakayeikokota atoe taarifa kituo chochote cha polisi Polisi taarifa DAR/URA/RB/20614/2022			

Kwa Habari Motomoto

usikose Gazeti lako

la Nipashe kila siku

Tupigie

Nipashe
MWANGA WA JAMII

0782253676

OFISI ZA MATANGAZO
MIKOCHENI INDUSTRIAL AREA,
PO.BOX 31042, DAR ES SALAAM. MOB: +255 - 745 700 710.
E-mail: advertise@guardian.co.tz, website: www.ipmedia.com

HADITHI

DIANA ni msichana mrembo kwa maana halisi ya urembo. Na mwenyewe alijija kuwa ni mzuri wa shani. Aliwababaisha, kuwaliza, na kuwatia wazimu wanaume wengi ambao alikutana nao, au hata kupishana tu. Wengi walimkimbilia. Wakamtongoza, kumtaka kimapenzi. Wapo walio taka kumuoa kabisa. Hata hivyo yeye mwenyewe hakujua ni mwanaume gani anayempenda kwa dhati. Alichojua wengi wanamfuata kama nyuki wafuatavyo ua zuri la waridi. Aliacha muda uongee. Alijua mwisho wa siku atajulikana ni nani anayependa uzuri na urembo wake na nani anampenda kwa dhati. Aliyempenda yeye kama yeye na si urembo wake. Fuatilia mtiririko huu wa riwaya hii kabambe, yenye kusimua na mafunzo kwa jamii.

Operesheni Namba Moja-9

Na Adam Fungamwango
(0716 350534)

“Karibu kijana.”

“Ahsante Mjomba.”

“Kama ulivyosikia, Diana ametekwa.” Ilikuwa ni sauti ya upole ya mjomba wake Diana.

“Ndiyo mjomba, ndiyo maana nimekuja tuju nini tutafanya.”

“Jana usiku wa manane, wakati sijui ni nani amemteka au kwa sababu gani. Kuna meseji imeingia kuwa hawa watekaji wanahitaji kiasi cha shilingi milioni hamsini ili wamuachie.”

Jan alishtuka. “Milioni hamsini?”

“Ndiyo na wamesema nisilipeleke suala hili polisi na wao wana mtandao mpanga sana, nikienda tu kuwaambia polisi wata muua mara moja. Kwa hiyo hapa sijui nifanye nini. Bora umekuja mjomba tushauriane.”

Wakati akishauriana simu ikaita kwenye namba ambazo zilionekana kama siyo za nchi hii.

Mikono ya mjomba ikatetemeka, lakini haikumuza kubonyeza kitufe ambacho kitafanya sauti isikike kwa wote.

“Haloo we mzee, binti yako tunaye hapa, tumekwambia utupati shilingi milioni hamisini na tunakupa siku tatu kutoka leo. Binti yako ni mzima, hana tatio lolote, lakini baada ya siku tatu kama hukutekeleza tutamchinja na maiti yake tutaitupa kule Mbewepande, tena tukiwa tumeikata vipande vipande kama mishikaki. Hebu kwanza ongea na mwanao hapa.” Jan na Mjomba wake Diana waliisikia sauti hiyo nzito ilioonekana haikuwa na mzaha. Pamoja na hayo, ilionekana kabisa mtu huyo aliongea akiwa kama ameweka kitu mdmoni kama pipi, au bazoka. Na hii inaonekana ni kuficha uhalisia wa sauti yenyewe ili isitambulike.

“Mjomba, mjomba, naumia mimi, nateseka, najua huna hizo pesa, lakini hebu fanya kila njia ili unioke, wamenitesa sana...” Ilikuwa ni sauti ya Diana. Kila mmoja alifahamu licha ya kwamba iliongea kwa shida, ikionekana kabisa ni kama ameteswa au kutopewa chakula kwa muda. Pili ni kwamba inaonekana alikuwa anataka kuendelea kuzungumza, lakini sauti ikakatwa. Nadhani kilichokuwa kinatakiwa kusikika ni sauti ya Diana ikisisitiza mjomba wake atoe hizo pesa, pia udhoofu wa sauti ili kum-

@MSAMBA
0656122770

**Kabla ya
kukutana
na wewe,
tayari nina
uhusiano na
wanaume
Wengine
wawili.”
Alikumbuka
maneno
aliyowahi
kuambiwa
na Diana.**

fanya Mjomba aharakishe kufanya alivyoamriwa, kwani ilionekana kabisa kuwa mpwayne yupo kwenye hali mbaya.

“Tufanyeje?” mjomba aliuliza katica hali ya kuchanganyikiwa.

“Itabidi tufanye kitu.” Jan alijibu.

“Mimi pamoja na kwamba siko vibaya sana kimaisha, lakini shilingi milioni hamsini ni pesa nyangi sana. Yaani uwezo wangu wote hapa wa kutoa ni shilingi milioni 10 tu. Hapo ndiyo nimetoa na itachukua muda mrefu hadi hali yangu ya kimaisha irudi vizuri.”

“Ni kweli mjomba, hebu na mimi niachie kwanza, niondoke hapa nikahangaike ili tuangalia nini tuna-fanya, maana siku tatu ni chache sana kwa pesa hizi wanazodai.”

Ilibidi mjomba, ambaye jina lake halisi ni Ken amtazame kwa mshangao Jan. Alionekana ni kijana wa kawaida tu wa mitaani. Na anamfahamu kuwa aliletwa na Diana baada ya kumsaidia kwenye sakata la kuperwa mkoba wake. Hakudhani anawenza kuwa na msaada wowote kwenye jambo lile, hasa wa kipesa nyangi kama zile.

“Ina maana...”

“Mjomba wewe tulia, hili suala ni letu wote, siwezi kukuachia peke yako, hata kama sina pesa, ngoja niondoke, tutawasiliana baadaye.”

“Kinachotakiwa hapa ni wewe kutoa shilingi milioni hamsini kama kweli unampenda Diana.”

“Sawa ni kweli nampenda, lakini hizo ni nyangi sana ndugu yangu.”

“Humpendi, haiwezekani mwamke unayempenda, tena mrembo kama Diana, pesa hiyo iwe nyangi sana kwako na unaonekana una pesa nyangi kuliko hizo.” alikuwa ni Jan akibishana na Chala.

Hao wawili walifahamiana baada ya kutambulishwa na Diana. Anakumbuka kuwa aliambiwa kuwa asiwe na wivu, kwa sababu hao wen-gine yuko nao kwa sababu maalumu na si kwamba ana mapenzi ya dhati kwo.

“Kabla ya kukutana na wewe, tayari nina uhuisiano na wanaume wengine wawili.” Alikumbuka maneno aliyowahi kuambiwa na Diana.

“Utanisamehe sana kwa sababu siyo kosa langu. Usikasirike, mimi nimekwambia hivyo nina maana yangu. Sikutaka kukuificha chochote kile. Nilikuwa na uwezo wa kusema sina mtu yoyote na ningeweza kukuificha kwa kipindi ambacho mimi nahitaji nikufiche.” Maneno hayo yanakuwa yanajirudia kwenye ubongo wa Jan, huku akimtzama Chala.

“Ni hivi impenzi. Siyo kosa langu ni Mungu amepanga hivi, sina uwezo wa kutengua. Ningeanza kukutana na wewe, hawa wawili nisingekuwa nao. Lakini nilikutana na mwanaume mmoja mfanyakibashara anaitwa Cha-

la katika mazingira ambayo mimi sikuwa na mpenzi yoyote, achana na hawa wanaonifuatafuata. Halafu huyu mwininge ni askari anaitwa Marco, nilimpata nilipopata ajali ya bodaboda. Kwa bahati mbaya wewe nimecupata mwishoni. Na wewe ndiye nakupenda zaidi yao.”

Ingawa ni maneno ambayo ambayo yalimita simanzi sana Jan, lakini kwa mbali alianza kuona faida yake

“Jan, usiwe mnyonge, jione ni mshindi kwa sababu umewashinda wote. Sikuwa na sababu tena ya kuwa na mwanaume mwininge, lakini nimekubali wewe. Umewapi-ku wao, usiwe na wasiasi. Ila ninachokuomba ikitokea siku yoyote ile ukiona nipo na mmoja wapo. Basi wewe nitakutambulisha au ujital- bulishe kuwa ni mjomba wangu. Yaani ni mdogo wa mjomba wangu kuanzia leo, hadi hapo malengo yangu yatakapokamilika.”

Maneno hayo yote sasa aliyakumbuka na yalianza kuonekana yanaleta maana ya kile ambacho kilikuwa kinazungumzwa.

Jan aliona ni kweli kama Diana angemficha na bila kusema lolote lile, ikiwemo kumtambulishwa kwa Chala kama mjomba wake, na siku hiyo Jan ilibidi awe mpole, asingeweza kumpata leo hii.

Wakati Chala alijua kuwa yupo na mjomba wa mpenzi wake aliyemfuata ofisini mwake, Jan alitambua kuwa anayezungumza ni mume mwenzake. Lakini hapo alikuwa anajifanya mjomba Diana alivyowahi kumtambulishwa kwake.

“Hapana, hizo pesa zinaweza ku filisi kampuni yangu, kwa sababu inaingia shoti na itachukua muda kulisila mjomba.”

“Kwa hiyo wewe una shilingi ngapi ili tukamkomboe Diana.”

“Nitatoa shilingi milioni kumi na tano tu.”

“Poa lete tu hizo hizo, lakini mpenzi wako akijua kama umetoa kiasi hicho cha pesa, sijui kama mtaelewana tena.”

“Unasikia mjomba, mimi nimetoa kiasi hicho, Diana naye ana ndugu zake ambao ndiyo nyinyi, wote inabidi tushirikiane kwa michango ili tufanikishe suala hili.” Chala alijibu.

“Haya, zinatakiwa pesa keshi hapa, jamaa hawataki kuwekea kwenye akauti kwa kuhofu watajilikana na kukamatwa.”

“Sawa mjomba.”

ITAENDELEA JUMAMOSI

SIMBA QUEENS YASHUSHA WACHEZAJI WAPYA WAWILI

Na Adam Fungamwango

LICHA ya kuongoza kwenye Ligi Kuu ya Wanawake Tanzania na kuonekana haina mpinzani, Simba Queens imeongeza nguvu kwa kusajili wachezaji wapya wawili, Tagoe Amorkor kutoka Ghana na Amina Ramadhan, ikiwa ni saa chache kabla ya dirisha dolo la usajili kufungwa.

Simba imetangaza rasmi kuwatambulisha wachezaji hao kwa ajili ya kuhakikisha msimu huu wanatetea tena ubingwa wa ligi hiyo wanaoushikilia.

Hata hivyo, Amina ambaye ni kiungo mshambuliaji na nahodha wa Timu ya Soka ya Taifa ya Wanawake (Twiga Stars), ni mchezaji anayerejea tena kwenye klubu hiyo baada ya kuwapo mwaka

2019, na alipachika bao kwenye mechili ya 'dabi' Simba Queens ikiigaragaza Yanga Princess mabao 7-0, mechili iliochezwa Januari 2019.

Amina pia alikuwa kwenye kikosi cha Yanga Princess kilichochapwa mabao 4-1 katika mechili ya mzunguko wa kwanza msimu huu ambayo iliochezwa Januari 8, mwaka huu kwenye Uwanja wa Benjamin Mkapa jijini Dar es Salaam.

Lakini kiungo huyo aliondoka na sasa anarejea tena, huku Mghana huyo ambaye ni straika taarifa zinasema ameletwa kwa ajili ya kumsaidia, Opah Clement katika safu hiyo ya ushambuliaji.

Katika Ligi Kuu ya Wanawake Tanzania msimu huu inayoendelea, Simba Queens iko kileleni tangu kuanza kwa ligi hiyo inayoshirikisha timu 12, kutoka mikoa mbalimbali hapa nchini.

Simba Queens yenye pointi 15 imeshin-

da mechili zake zote tano iliocheza na kupaechika mabao 33 huku ikiruhusu nyavu zake kutikiswa mara mbili.

Nafasi ya pili katika msimamo wa ligi hiyo inashikiliwa na Fountain Gate Princess yenye pointi 10 sawa na JKT Queens huku nafasi ya nne ikikamatwa na Babab Queens yenye pointi tisa, Alliance Girls yenye pointi nane inafuatia.

The Tigers Queens ya Arusha iko katika nafasi ya sita ikiwa na pointi saba sawa na Yanga Princess inayonolewa na Edna Lema.

Ligi Kuu ya Wanawake Tanzania inatarajiwa kuendelea tena kesho kwa TSC Queens kuwakaribisha Simba Queens wakati Baobab Queens itacheza dhidi ya Oysterbay Girls huku keshokutwa Mlandizi Queens itaikaribisha Yanga Princess na Tigers itawafuata Ilala Queens.

Wadau Ndanda walia na Yanga

Na Abdallah Khamis, MTWARA

MICHEZO wa Ligi Kuu Tanzania Bara kati ya wenyeji Ndanda FC ya Mtwara dhidi ya Yanga uliochezwa Mei 14, mwaka 2016 kwenye Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam (sasa Benjamin Mkapa), umeibua mjadala katika kikao cha wadau wa soka waliokuwa wanajadili mwenendo wa kususua kwa timu yao inayoshiriki Ligi ya Championship.

Hata hivyo, kiasi cha Sh. milioni 22.5 kinatarajiwa kukusanya kwa ajili ya kuisaidia timu hiyo itimize malengo yake ya kurejea katika Ligi Kuu Tanzania Bara.

Mbali na mchezo huo uliopaswa kuchezwa Mtwara na baadaye kuhamishiwa Dar es Salaam baada ya Yanga kuomba kuwagharamia Ndanda katika mchezo huo, pia suala la jina la Ndanda limeelizwa kutoendana na ushiriki wa wakazi wote wa mkoa huo.

Wakichangia sababu za kususua kwa timu hiyo, wadau walioktanu chini ya Mkuu wa Mkoa wa Mtwara, Brigedia Jeneral Marco Gaguti, wameeleza kitendo hicho kiliwamaliza wakati kiliwapa Yanga nafasi ya kutwaa ubingwa wa Ligi Kuu Bara mwaka huo.

Hoja hiyo ilibuliwa na Katibu Tawala wa Wilaya ya Nanyumbu, Salum Mpangano, na kusema tangi wakati huo wadau wengi wa soka mkoani hapa walijiweka pemberi kuisaidia timu hiyo.

"Mkuu wa mkoa nikuambie ukweli Mtwara tumeathiriwa na U-simba na U-Yanga kiasi amacho hatujipi thamani timu inayoutambulisha kisoka katika ngazi ya kitaifa, na hili tusipobadilika tutakuwa hatutoki hapa tulipo," alisema Mpangano.

Mbunge wa Nanyamba, Abdallah Chikota, alisema kitendo cha timu hiyo kukubali kuacha uwanja wake wa nyumbani wakati huo ulikuwa ni ukatili dhidi ya mashabiki na wapenda soka wa Mtwara kushuhudia bingwa wa wakati huo akimalizia mchezo wake nyumbani badala ya ugenini kama ratiba ilivyoonyesha.

Aliongeza hata jina la Ndanda 'halibebi' uhusika wa mkoa wa Mtwara hali inayowafanya wadau wengine wasiotoka Ndanda kuona timu hiyo haiwahu.

Mwenyekiti wa Chama cha Soka Mkoa wa Mtwara (MTWAREFA), Athuman Kambi, alisema kuko-sekana kwa wakurugenzi ndani ya timu hiyo ni sababu nyingine inayopelekea ugumu wa kuiendesha timu.

Katibu wa Ndanda, Selemeni Kachenje, alisema kwa sasa wameweka rehani gari inayomilikiwa na timu hiyo kwa ajili ya kuihudumia timu kufika katika baadhi ya vituo walivyopangiwa kuchenza.

Wachezaji wa timu ya kikapu ya Benki ya NMB wakichuana na Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi katika mechili maalumu kwa ajili ya maadhisho ya miaka 58 ya Mapinduzi ya Zanzibar iliochezwa kwenye Uwanja wa Amaan juu. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Azam FC kuhamishia hasira Bara

Na Saada Akida, ZANZIBAR

BAADA ya kupoteza mechili dhidi ya Simba katika michuano ya Kombe la Mapinduzi, Kocha Mkuu wa Azam FC, Abdihamid Moallin (pichani) amesema sasa nguvu zao wanazielekeza katika mechili yao ya Ligi Kuu Tanzania Bara dhidi ya Mbeya Kanza.

Mbeya Kanza itaikaribisha Azam FC kutoka Dar es Salaam katika mechili ya Ligi Kuu Tanzania Bara itakayochezwa Januari 18, mwaka huu kwenye Uwanja wa Sokoine jijini Mbeya.

Akizungumza na gazeti hili jana, Moallin alisema fainali dhidi ya Simba ilikuwa na ushindani mkubwa na imemba mwanga mzuri wa kuona mapungufu ya kikosi chake na sasa atayafanya kazi kabla ya kukutana na Mbeya Kanza.

Moallin alisema anaamini michuano ya Mapinduzi imemsaidia pia kukiimarisha kikosi chake na sasa watarejea kwenye ligi wakiwa na 'moto'. Tumepokea matokeo na sasa tumerejea nyumbani kuhakikisha tunaendelea kufanya kazi mapungufu yetu, lengo letu ni kuhakikisha tunapata matokeo maalumu kati mchezo huo unaokuwa wa ligi," alisema Moallin.

Alisema kiwango kilichoonyeshwa na wachezaji wake kilikuwa kizuri na ana matarajio makali hayo watayahamishia kwenye ligi ili kuita matokeo chanya.

Alisema kiwango kilichoonyeshwa na wachezaji wake kilikuwa kizuri na ana matarajio makali hayo watayahamishia kwenye ligi ili kuita matokeo chanya.

HABARI MICHEZO

ZISIKUPITE

DE BEEK APATA RUHUSA

MANCHESTER United imempa ofa kiungo Mholanzi Donny van de Beek, 24, kwenda Newcastle United au Borussia Dortmund. (*Manchester Evening News*)

RUIZ ANUKIA UNITED

KLABU ya Manchester United ipo katika nafasi nzuri ya kumsajili kiungo wa kati wa Napoli na Timu ya Taifa ya Hispania, Fabian Ruiz, 25. (*La Republica*)

RASHFORD KUPEWA MKATABA

MANCHESTER United wanajipanga kumpa mshambuliaji wake, Marcus Rashford mwene umri wa miaka 24 mkataba mpya msimu huu wakati wa kipindi cha majira ya joto. (*ESPN*)

BOWEN AITAKA LIVERPOOL

MSHAMBUJAJI wa West Ham, Jarrod Bowen, 25, anataku kuhamia Liverpool, ambayo bado ina nia ya kutaka kumnunuwa Mwingereza huyo mwene umri wa miaka 25. (*Football Insider*)

CANTWELL ANUKIA NEWCASTLE

KLABU ya Newcastle United imeongeza nia ya kutaka kumsajili kiungo wa kati wa Norwich, Todd Cantwell, raia wa England, 23. (*Rudy Galetti - Calciomercato*)

ARSENAL KUSAJILI SABA

ARSENAL wana orodha ya wachezaji saba wanaolempwa mojawapo akiwa ni Youri Tielemans wa Leicester mwene umri wa miaka 24, Georginio Wijnaldum (31), wa Paris St-Germain na Bruno Guimaraes anayechzeza Lyon ambaye ana umri wa miaka 24. (*Mirror*)

RICO ATAKIWA VILLA

ASTON Villa imeonyesha nia ya kutaka kumsajili golikipa wa Paris St-Germain raia wa Hispania, Sergio Rico, 28. (*Express*)

TANNER AGEUKA LULU

KLABU za Watford, Southampton na Norwich zinamfuatilia kwa karibu winga wa Lewes, Ollie Tanner, 19. (*Sun*)

LOOKMAN KUBAKI LEICESTER

KOCHA wa Leicester City, Brendan Rodgers anatumaini kufanya uhamisho wa mkopo kwa winga wa England, Ademola Lookman kutoka RB Leipzig kuwa na mkataba wa kudumu. (*Leicester Mercury*)

PEDERSEN AGOMBEWA ENGLAND

KLABU ya Burnley inapambana na Nottingham Forest na Coventry kwa ajili ya kumsajili mlinzi wa Birmingham na Denmark, Kristian Pedersen, 27. (*Football Insider*)

FRANCA AKARIBIA CITY

KLABU ya Manchester City inavutiwa na kiungo wa kati chipukizi wa Flamengo ambaye ni raia wa Brazil, Matheus Franca, 17. (*BolaVip*)

DONDY MAGA SOKA ULAYA

RUDIGER KUPEWA MKATABA ‘MNONO’

● ● ● Lengo ni kuhakikisha Chelsea inafanikiwa kumbakiza beki huyo ambaye pia...

LONDON, England

KLABU ya Chelsea inajipanga kumwandalia mkataba mpya beki wake mahiri, Antonio Rudiger ambaye mkataba wake unamalizika ifikapo mwishoni mwa msimu huu.

Nyota huyo wa kimataifa wa Ujerumani tarayi Januari hii yupo huru kufanya mazungumzo ya awali na klubu yoyote kabla ya kusaini mwishoni mwa msimu huu.

Chelsea bado haijaka tamaa ya kujaribu kumbakisha mlinzi huyo ambaye anawindwa na klubu kadhaa kubwa Ulaya Kama Real Madrid, Paris Saint-Germain na Juventus ambao wamepanga kumpa mkataba mnono.

Chelsea wanajianadaa kuboresha mkataba mpya kabla hajasaini mkataba wa awali na timu yoyote.

Rudiger amekataa ofa ya mshahara wa pauni 140,000 kwa wiki kwa

sababu anajua kuna klubu kubwa zimeandaa donge nono kwa ajili yake. Nyota huyo ameripotiwa anataku mshahara wa kuanzia pauni 250,000 kwa wiki ili aweze kubakia katika klubu hiyo.

Kiwango cha hivi karibuni kutoka kwa Mjerumani huyo kimemvutia kocha mkuu wa Chelsea, Thomas Tuchel na kuonekana muhimu kwenye mipango yake ya baadaye ambapo anajaribu kila liwezekano kumbakisha.

LIVE IN PLAY

MECHI KALI

ASTON VILLA

VERSUS

MANCHESTER UTD

1|2.79

X|3.32

2|2.50

O

PIGA*150*87#

Karibu SportPesa

1. Bet Sasa
2. Michezo zaidi
3. JACKPOT
4. Weka Pesa
5. Akaunti yangu
6. Toa Pesa
7. Matokeo ya Bet/Mechi
- OO. Toka

SportPesa

SPORTPESA.CO.TZ

HUDUMA KWA WATEJA MASAA 24, TUPIGIE:

18+ 0764115588, 0677115588
0685115588 GBT:0249

@TzSportPesa

@SportPesaTZ

@tzsportpesa

CHEZA USHINDE
JACKPOT

TZS.

846

COUTINHO: NIMEKUJA VILLA KURUDISHA MAKALI YANGU

LONDON, England

KJUNGO wa Barcelona, Phillippe Coutinho aliyejamia Aston Villa kwa mkopo wa miezi sita amesema kocha wa timu hiyo, Steven Gerrard ndiye aliyemshawishi kuhamia huko ili aweze kurejesha makali yake.

Coutinho ambaye ameshindwa kupata nafasi katika kikosi cha Barcelona, amekamilisha uhamisho wake wa kuichezea Aston Villa mpaka mwisho wa msimu siku ya Jumanne huku kukiwa na kipengele cha kumnunua moja kwa moja kwa kiasi cha pauni milioni 33 kipindi cha majira ya joto.

Akielezea uamuzi wake wa kuhamia Aston Villa, Coutinho aliiambia BBC Sport: "Steven Gerrard aliniambia kuhusu klubu, shauku na mipango ya yake kwenye klubu.

"Nilipozungumza naye baada ya kikao ilikuwa wazi anatakanu niente hapa, nadhani imetuwa haraka na nafurahi kuwa hapa.

Coutinho alikuwa anahitaji kurudi katika Ligi Kuu England na kucheza mara kwa mara na aliona Aston Villa kama klubu sahihi ambayo inaweza kutengezea kitu kizuri hapo baadaye.

Arteta akataa kumuuza Nketia

LONDON, England

KOCHA wa Arsenal, Mikel Arteta amekanusha uwewezeni wa Eddie Nketiah kuihama klubu hiyo katika dirisha la usajili la Januari.

Mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 22 yupo katika miezi sita ya mwisho ya mkataba wake hapo kwenye Uwanja wa Emirates na anaaminika kuwa kwenye mazungumzo ya kuhamia Crystal Palace.

Mara baada ya mechili kwanza ya nusu fairinali ya Kombe la EFL dhidi ya Liverpool juzi ambayo ilimalizika kwa sare ya bila kufungana, Arteta alisitisiza nyota huyo raia wa England hataelekeea kwingine wakati wa majira haya ya baridi.

"Hali ni kwamba Eddie ni mchezaji wetu na atabakia hapa kwetu. Ni mchezaji wetu na yuko chini ya mkatiba, kwa hivyo atakuwa nasi," alisema Arteta aki-

waambia waandishi habari

Nketiah amefungatano kwenye mechili Kombe la EFL msingi 2021-22, lakini amedakika 38 pekee kwenye Ligi Kuu England huu.

Kinda huyu wa Uinjani anajivunia jumla yao bao 18 na asisti moja mechi 72 akiwa na Akitokea katika akisoma yao.

HABARI MICHEZO

297,200

DODOMA JIJI YA ITISHA GEITA GOLD LIGI KUU

Na Dennis Fusi

LIGI Kuu ya NBC Tanzania Bara inatarajiwa kuendelea tena leo kwa Dodoma Jiji FC kuwakaribisha Geita Gold kwenye Uwanja wa Jamhuri jijini Dodoma.

Kocha Mkuu wa Dodoma Jiji, Mbwana Makata, alil-iambia gazeti hili kikosi chake kiko tayari kwa ajili ya mchezo huo na wamejipanga kuzibakisha pointi tatu nyumbani.

Makata alisema wanafahamu

watakatana na timu ngumu am-bayo imejimarisha katika dirisha dogo, lakini hawana hofu yoyote kuhusiana na mechii hiyo.

"Tuko tayari kwa mechii hii dhidi ya Geita Gold, tunajua tunaanza safari ya kueleke la salama, kila mechii itakuwa ngumu na yenye ushindani, tucheze nyumbani au ugenini, tumejiaandaa kupambana," alisema Makata.

Mechii nyingine ya ligi hiyo ita-kayochewa leo itakuwa ni kati ya wenyewe Biashara United dhidi ya Kagera Sugar.

Tayari kikosi cha Kagera Sugar kinachonolewa na Mkenya Fran-

cis Baraza kimeshawasili Musoma kwa ajili ya mchezo huo utakaoche-zwa kwenye Uwanja wa Karume mkoani Mara.

"Sisi kila mechii kwetu ni muhimu, tunawaheshimu Biashara United kwa sababu ina wachezaji wazuri na wanaojituma, wame-cheza mashindano ya kimataifa na kupata uzoefu zaidi, tunajua haita-kuwa mechii rahisi kwa timu zote mbili," Baraza alisema.

Simba ndio mabingwa watetezi wa ligi hiyo wakati Yanga yenye pointi 29 wako kileleni katika mis-mamo wa ligi hiyo inayoshirikisha timu 16 kutoka mikoa mbalimbali.

Washiriki wa Semina ya Maendeleo ya Ligi inayoendeshwa na mpango wa UEFA Assist wakimsikiliza mkufunzi wao (hayupo pichani), akitoa maelekezo kwenye hoteli ya Golden Tulip jijini Dar es Salaam jana. **PICHA: TFF**

Mtibwa Sugar yaikera Simba SC

Na Adam Fungamwango

WAKATI Simba wakiibuka mabing-wa wapya wa mashindano ya Kombe la Mapinduzi mwaka huu, Mtibwa Sugar imeweka video fupi katika mtandao rasmi wa klubu hiyo ikionyesha mechii ya fainali iliyowakutanisha na vigogo hao wa soka nchini dhidi ya 'Wakata Miwa' hao mwaka 2020 ambapo walishin-da bao 1-0.

Ilikuwa ni Januari 13, 2020 mfun-gaji wa bao pekee katika fainali hiyo alikuwa ni Awadh Salum, akifunga

goli hilo dakika ya 38, lakini video hiyo ikasababisha 'povu' kutoka kwa baadhi ya mashabiki wa Simba wakisema ilikuwa ni kijembe kwao.

"Tarehe kama ya leo 2020, Awadh Juma alitufungia bao dhidi ya Simba, Visiwani kwenye fainali ya Mapinduzi Cup na kupekelea kuwa mabingwa wa michuano hiyo. Unakumbuka nini katika mchezo huu?" iliandika klubu hiyo.

Mashabiki wa Simba walijibu ku-onyesha hisia zao, wakidai Mtibwa Sugar ilikuwa ikiwapiga madogo, lakini baadhi wakitaka mwakani

timu hiyo kupewa nafasi ya kushiriki michuano hiyo kwa sababu ina mashabiki wengi Zanzibar.

Baadhi walisema wanachokum-buka ni kuijuzulu kwa aliye kwa Mwenyekiti wa Bodi ya Simba, Mohamed Dewji kwenye wadhifa wake huo, akione kana kukerwa na matokeo hayo, ingawa baadaye ali-badili uamuzi.

Simba imeshinda taji hilo lili-loachwa na Yanga baada ya kuifunga Azam FC bao 1-0, shukrani Meddie Kagera aliye pachika goli hilo katika mchezo huo kwa penaltı.

JACKPOT MECHI WIKI HII

BASHIRI KWA USAHIHI MECHI ZOTE 13

TAREHE	MUDA	MICHEZO	NYUMBANI	SARE	UGENINI
			1	X	2
01. 15/01/22	18:00	Mallorca vs Espanyol	2.50	2.94	2.99
02. 15/01/22	18:15	OH Leuven vs Mechelen	2.31	3.49	2.81
03. 15/01/22	18:30	Boavista vs Gil Vicente	2.87	3.12	2.46
04. 15/01/22	20:30	Monchengladbach vs Bayer Leverkusen	2.54	3.69	2.49
05. 15/01/22	20:30	Sporting Gijon vs Cadiz CF	2.50	2.99	2.94
06. 15/01/22	20:30	Girona vs Rayo Vallecano	2.52	3.11	2.81
07. 15/01/22	20:45	NEC Nijmegen vs Heracles Almelo	2.35	3.29	2.85
08. 15/01/22	21:00	Nancy vs Bastia	2.70	3.09	2.60
09. 15/01/22	21:00	US Quevilly Rouen vs Amiens	2.81	3.20	2.43
10. 15/01/22	23:30	Betis vs Sevilla FC	2.57	3.16	2.71
11. 16/01/22	16:30	Cambuur vs Sparta Rotterdam	2.37	3.49	2.70
12. 16/01/22	17:00	Lorient vs Angers	2.37	3.19	3.04
13. 16/01/22	18:00	Eupen vs Cercle Brugge	2.95	3.35	2.28

MECHI ZA USHINDI

"**I**" - NI TIMU YA NYUMBANI KUSHINDA

"**X**" - NI TIMU KUTOKA SARE

"**2**" - NI TIMU YA UGENINI KUSHINDA.

JUMAMOSI - 15/01/2022

TAREHE	GAMEID	MICHEZO	NYUMBANI	SARE	UGENINI
			1	X	2
15:00	5505	Kariobangi Sharks vs AFC Leopards	2.39	3.00	3.25
15:30	3805	Manchester City vs Chelsea	1.75	3.74	4.51
15:30	4149	Luton Town vs Bournemouth	2.90	3.29	2.32
15:30	4826	Cardiff vs Blackburn	2.55	3.23	2.65
16:00	5821	Sivasspor vs Trabzonspor	3.01	3.16	2.35
17:00	5055	Sampdoria vs Torino	2.89	3.24	2.46
17:30	2027	FC Koln vs Bayern Munchen	6.98	5.78	1.34
17:30	2429	VfL Wolfsburg vs Hertha BSC	1.99	3.48	3.63
17:30	3191	Union Berlin vs Hoffenheim	2.78	3.52	2.38
17:30	3421	Mainz vs VfL Bochum	1.70	3.77	4.76
17:30	4821	Stuttgart vs RB Leipzig	4.89	4.19	1.61
18:00	1629	Huddersfield vs Swansea	2.60	3.14	2.65
18:00	1705	Millwall vs Nottingham	2.23	3.14	3.19
18:00	2448	Middlesbrough vs Reading	1.46	4.13	6.48
18:00	2803	QPR vs West Bromwich	3.25	3.34	2.11
18:00	3003	Mallorca vs Espanyol	2.50	2.94	2.99
18:00	3236	Peterborough vs Coventry	3.14	3.33	2.17
18:00	3318	Newcastle vs Watford	2.05	3.60	3.40
18:00	3380	Wolverhampton vs Southampton	2.28	3.15	3.30
18:00	3908	Derby vs Sheffield Utd	3.30	3.15	2.18
18:00	4093	Fulham vs Bristol City	1.20	6.11	11.83
18:00	4393	Preston vs Birmingham	1.98	3.34	3.63
18:00	5794	Burnley vs Leicester	2.91	3.36	2.39
18:00	5813	Dunfermline vs Hamilton	2.79	3.23	2.40
18:15	3164	Lamia vs Ionikos Nikia FC	2.15	3.11	3.46
18:15	3789	OH Leuven vs Mechelen	2.09	3.65	3.10
18:15	5440	Asteras Tripolis vs Volos	1.78	3.40	4.53
18:30	2578	Boavista vs Gil Vicente	2.96	3.10	2.41
19:00	1425	Nigeria vs Sudan	1.22	5.35	15.86
19:00	1432	Antalyaspor vs Fenerbahce	3.35	3.40	2.07
19:00	1720	St Etienne vs Lens	3.68	3.53	1.96
20:00	4592	Salernitana vs Lazio	6.36	4.57	1.46
20:30	1363	Apollon Smyrni vs Aris Salonica	3.94	3.40	1.90
20:30	2515	Girona vs Rayo Vallecano	2.45	3.10	2.90
20:30	2758	Monchengladbach vs Bayer Leverkusen	2.53	3.78	2.46
20:30	2793	PAOK vs OFI Crete	1.34	4.73	8.48
20:30	4096	Sporting Gijon vs Cadiz CF	2.39	3.00	3.10
20:30	4425	Aston Villa vs Manchester Utd	2.79	3.32	2.50
20:30	5937	RFC Seraing vs Union Saint Gilloise	7.30	4.93	1.36
20:45	1074	NEC Nijmegen vs Heracles Almelo	2.43	3.29	2.75
21:00	4846	Benfica vs Moreirense	1.17	6.70	13.79
22:00	1782	Twente vs Heerenveen	1.78	3.69	4.04
22:00	2335	Guinea Bissau vs Egypt	8.73	4.07	1.41
22:00	2584	Feyenoord vs Vitesse Arnhem	1.40	4.71	6.47
22:45	2232	Brugge vs St Truiden	1.26	5.72	9.27
22:45	5242	Juventus vs Udinese	1.45	4.30	7.30
23:00	1272	Paris St Germain vs Brest	1.25	6.06	9.80
23:00	3114	GO Ahead Eagles vs Waalwick	2.07	3.43	3.28
23:30	3176	Betis vs Sevilla FC	2.52	3.11	2.81
23:30	3857	GD Estoril vs FC Arouca	1.77	3.45	4.53

CHEZA KWA WAJIBU | KIWANGO CHA MAKATO YA SIMU KUZINGATIWA.

Jumamosi Januari 15, 2022

Nipashe

Rudiger kupewa mkataba 'mnono'

UKURASA 21

Mashabiki wa Simba walijitokeza kuipokea timu yao baada ya kushinda ubingwa wa mashindano ya Kombe la Mapinduzi 2022 wakigombaniza kulishika kombe walilotwa katika mechi ya fainali dhidi ya Azam FC iliyochezwa kwenye Uwanja wa Aman, Zanzibar juzi. Simba ilishinda bao 1-0.

PICHA: JUMANNE JUMA

Yanga Sc, Coastal Union zatishana

Na Adam Fungamwango

IKIWA imebaki siku moja tu kabla ya mechi ya Ligi Kuu Tanzania Bara itakayochewa kwenye Uwanja wa CCM Mkwakwani jijini Tanga kati ya wenyeji Coastal Union dhidi ya Yanga kutoka Dar es Salaam, kila upande umetamba kuibuka na ushindi katika mchezo huo.

Yanga itaingia kwenye uwanja huo ikiwa hajashinda mechi yoyote ya Ligi Kuu Tanzania Bara dhidi ya Wagosi wa Kaya hayo kwa misimu saba.

Ofisa Habari wa Yanga, Hassan Bumbuli aliliambia gazeti hili kwa sasa wao hawashi kwa historia wala rekodi, na siku zote 'kuti la mazoea' ndilo humwangusha mgema.

Bumbuli alisema Coastal Union kwa sasa wamekuwa wakiishi

maisha ya kukariri na historia, kitu ambacho wao hawakiamini, hivyo watashuka kwene uwanja huo kusaka matokeo ya ushindi bila kufikiria matokeo mabaya wanayoyapata kwenye uwanja huo.

Katibu Mkuu wa Coastal Union, Rashid Mgweemo alisema ana uhakika wa kuibuka na ushindi kutockana na historia yao nzuri wanapocheza dhidi ya Yanga nyumbani kwao.

"Mechi itakuwa nzuri na ngumu. Sio siri kuwa Yanga msimu huu ni nzuri na ina wachezaji wazuri, lakini ikumbukwe msimu uliopita tuliwafunga Mkwakwani, tukiwa hatuna timu nzuri kama msimu huu. Kwa hiyo na sisi msimu huu tuna timu nzuri kuliko hata ya msimu uliopita, waje vizuri tu," Mngwenyo alionya.

CHAMA: NIMERUDI NYUMBANI

Na Saada Akida, ZANZIBAR

WAKATI Kocha Mkuu wa Simba, Pablo Franco akiwapongeza wachezaji wake kwa kufuta historia ya kupoza mechi ya fainali ya mashindano ya Kombe la Mapinduzi Zanzibar, kuingo Mzambia Clatous Chama amesema amerejea nyumbani.

Simba ilimtangaza rasmi Chama amerejea kwa mabingwa hao watetezi wa Ligi Kuu Tanzania Bara jana akitorea RS Berkane ya Morocco ambayo ilimnunua kiungo huyo mwaka jana.

Chama, nyota anayekipiga pia katika Timu ya Taifa ya Zambia (Chipolopolo), alisema anaamini ujio wake utaisaidia Simba kufikia malengo kwa sababu kwa sasa uwezo na uzoefu wake umeongezeka.

"Mwenda kwao si mtoro," alisema kwa kifupi Chama baada ya kutangazwa amerejea Msimbazi.

Mwenyekiti wa Bodii ya Wakurugenzi wa Simba, Salim Abdallah, aliliambia gazeti hili wamejipanga kuendelea kuiimarisha timu hiyo ili ifanye vizuri zaidi kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara, michuano ya Kombe

● ● ● Kiungo huyo afunguka siri iliyosababisha kufanya uamuvi wa...

la FA na mashindano ya kimataifa ya Kombe la Shirikisho Afrika wanayoshiriki.

Salim alisema wamefanya usajili huo kwa kuzingatia mahitaji halisi na ripoti iliyowasilishwa na benchi la ufundi la timu hiyo pekee nchini iliyobakia kwenye michuano ya kimataifa.

"Mashabiki wanatakiwa kuwa watulivu kwa sababu ndaniya hizi siku mbili tutaweka wazi usajili tuliofanya katika dirisha dogo, lakini pia tumeweke mipango yetu sawa kuhakikisha tunafanya vizuri katika kila michuano iliypopo mbele yetu," alisema kiongozi huyo.

Alisema timu yao imetuwa na mabadiliko makubwa na wachezaji wanacheza mpira 'biriani' ambaeo walikuwa wakicheza msimu uliopita.

Akizungumza na gazeti hili jana, Pablo alisema anawapongeza wachezaji wake kwa kupambana katika muda wote wa

mechi hiyo ya fainali na hatimaye kutimiza malengo yao ya kulichukua kombe hilo mwaka huu.

Pablo alisema mchezo ulikuwa mgumu na wenye ushindani mkubwa, lakini pia anawapongeza wachezaji wa Azam FC kwa kuchenza mpira mzuri ambaeo lengo lake ili-kuwa ni kupata matokeo chanya ambayo kwa yalikosekana.

"Sasa tumemaliza Mapinduzi na tunarejea katika Ligi Kuu, tutahakikisha tunafanya vizuri katika michezo yetu ijayo kwa kuchenza soka safi kama iliyokuwa kwenye michuano ya Mapinduzi," alisema Pablo.

Mshambuliaji wa Simba, Meddie Kagere ambaye aliubuka Mfungaji Bora wa mashindano hayo alisema anafurahi kupata tuzo hiyo na kuongeza si uwezo wake binafsi bali ni ushirikiano mzuri aliouputa kutoka kwa wachezaji wenzake wa timu hiyo.

Kagere alisema kazi yake kubwa ni kufunga na ataendelea kufanya hivyo kila atakapopata nafasi ili kufikia malengo yao

ya kutwaa ubingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara na michuano mingine inayowakabilii.

"Tumemaliza Mapinduzi, sasa akili na nguvu zetu zote zinazekezwa katika Ligi Kuu, tunaenda kupambana ili kupata matokeo mazuri katika kila mechi tutakayacheza," alisema Kagere.

Tayari mabingwa hao wa Kombe la Mapinduzi wamesharejea Dar es Salaam tangu jana na wanajipanga na leo wanaanza mikakati ya kuelekea Mbeya kwa ajili ya kuktanta na Mbeya City hapo keshokutwa kwenye Uwanja wa CCM Sokoine jijini Mbeya.

Mbali na kutwaa ubingwa wa Kombe la Mapinduzi, tuze nyinye zilizochukuwa na nyota wa Simba ni ya Mchezaji Bora wa michuano hiyo ni Pape Sakho, Golikipa Bora ni Aishi Manula na Mchezaji Bora wa mechi ya fainali ni Henock Ibanga.

